

"Tėvynė" Savaitinis Laikraštis

Leidžiama kas Pėtnytia
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose \$1.50
Kitose Vicipatystėse \$2.00
"T E V Y N Ė"
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

MINNESOTA
HISTORICAL
SOCIETY**The Lithuanian Weekly "Tevyne"**

Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgelaitis, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
"T E V Y N Ė"
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

No. 40

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y. Spalio (October) 3, 1924.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875

Vol. XV

Vilniaus Klausimas Tautų Sąjungos Susirinkime Nekeliamas

Klaipėdos Kraštas Reikalauja Rinkimų

Vokietija Stoja Tautų Sąjungon

VILNIAUS KLAUSIMAS TAUTŲ SĄJUNGOS SUSIRINKIME NEKELIAMAS.

Pereitame „Tėvynės“ numerį mūsų specialio korespondento iš Genevos buvimo praneša, kad šių metų Tautų Sąjungos plenumo susirinkime Lietuvos Delegacija buvo įdėjus dienotvarkės juridinio pobūdžio klausimą, kuris netiesiogiai liečia ir Vilniaus klausimą. Tačiau rugsėjo 23 d. Lietuvos Pasiuntinybė Amerikoje praneša, kad del susidėjusių apyostų Lietuvos Delegacija nutarė išimti tą klausimą iš dienotvarkės ir kartu rugsėjo 13 d. pareiškė, kad Lietuva pasilaiko teisę tą klausimą iškelti ateityje. Vadinasi, net ir netiesioginiu būdu Vilniaus klausimas šiame Tautų Sąjungos susirinkime nekeliamas.

KLAIPĖDOS KRAŠTAS REIKALAUJA RINKIMŲ.

Lietuvos klerikaliniai valdžiai partijiniai išrovimais atidėlioja vykinimą rinkimų Klaipėdos krašte, jo gyventojai pradeda gultinai nerimauti. „Liet. Žinios“ praneša, kad Šilutės ir Priekulės gyventojai laukė skaitlingus susirinkimus ir išnešė rezoliucijas, kuriose griežtai reikalaujama Lietuvos valdžios, kad kuogreičiausiai būtų paskelbti rinkimai ir Lietuvos Respublikos Seimui ir Klaipėdos Krašto Seimeliui. Rezoliucijose pareiškama, kad Klaipėdos krašto gyventojai to reikalauja remdami priimti Klaipėdos Krašto Statutą, nes esą tik per savo išrinktus atstovus galėsime patenkinti krašto piliečių reikalus. Šitas Klaipėdos krašto žmonių reikalavimas yra teisėtas ir svarbus kaip Klaipėdos kraštui, taip ir Lietuvai, ir neatidėlioja turi būti išpildytas!

VOKIETIJA PRISIRENGUS STOTI TAUTŲ SĄJUNGON.

Pranešama iš Genevos, kad Vokietijos pusiau oficialis pasiuntinys Tautų Sąjungos susirinkimam grafas Kessler pranešęs, kad Vokietijos Ministerių Kabinetas nutaręs, kad Vokietija įstosianti be jokių sąlygų Tautų Sąjungon bėgyje metų laiko nuo šio susi-

rinkimo. Vienok yra manoma, kad Tautų Sąjunga statys tam tikras sąlygas Vokietijai, priimdama ją į savo narių tarpą.

RUSIJA VALDO GRUZIJĄ TERORU.

Pranešama iš Trebizondo, kad Rusijos komunistinė valdžia valdanti Gruziją vien teroro priemonėmis. Taipgi iš tų pačių šaltinių žinios skelbia, kad ir dabartinėse kovose su sukilėliais Rusijos kariuomenė naudoja moteris ir vaikus savęs prisidengimui. Tikrinama, kad raudonoji armija surenka burius moterų ir vaikų ir juos išstato priešakyje fronto, tikėdamiesi, kad sukilėliai nesaudys moterų ir vaikų, o tuo tarpu patys užsislėpę už šių beginklų pečių šaudė ir sukilėlius. Šitokio prisidengimo nuo priešo iki šiol dar jokia pasaulio kariuomenė nenaudojo. Taipgi Tautų Sąjungos susirinkime visos valstybės ragina Tautų Sąjungos Tarybą įsikišti ir Gruzijos susilaukia, kad kuogreičiausiai sustabdžius tas žudynes.

PERTRAUKS SANTYKIUS SU VATKANU.

Pranešama iš Paryžiaus, kad Prancijos Herriot'o vadovaujama valdžia rengiasi pertrankti ryšius su Vatikanu ir atšaukti Prancijos atstovą iš papos dvaro. Sakoma, šitokis Prancijos valdžios žygis sukėlęs didelio neramumo tarpe Prancijos katalikų, kurie siunčia savo protestus premieriui Herriotui.

KANDIDATAI Į NEW YORKO GUBERNATORIUS.

Republikonų partija New Yorko valstijos gubernatorių kandidatų nominavo pulk. Teodorą Rooseveltą. Demokratų partija nominavo dabartinį New Yorko valstijos gubernatorių Alfredą E. Smithą. Taipgi ir socialistų partija užtvirtino progresyvio politinio judėjimo sąrašą, kurio kandidatų ir gubernatorių yra Norman Thomas.

BALSAVIMŲ BANDYMUOSE COOLIDGE LAIMI.

„Literary Digest“ žurnalas paskelbia davinis balsavimų bandymų už prezidentą. Buvo išsiuntinėta viršaus dviejų milijonų bal-

savimo kortelių, kurių sugrįžo 268,608 ir pasidalina sekamai: Coolidge — 162,473; La Follette — 63,524; Davis — 42,611. O Hearst'o laikraščių vestas balsavimas parodo sekamus davinius: Coolidge — 88,256; La Follette — 87,775; Davis — 42,281. Vadinasi, net dveji balsavimų bandymai parodo, kad republikonų partijos kandidatas gauna daugiausiai balsų, o demokratų kandidatas — mažiausiai balsų.

PATERSONO STREIKIERIAM NELEIDŽIA SUSIRINKIMŲ.

Anglų spauda praneša, kad Patersono mieste sumobilizuota visos policijos jėgos prieš streikuojančius šilko darbininkus. Policija neleidžia streikieriams net susirinkimų laikyti. Vienok streikieriai pasiryžę kovą tęsti iki jį laimės. Lietuviai streikieriai savo susirinkime nutarė šauktis į Amerikos lietuvių draugijas ir visuomenę, kad juos paremtų medžiaginiais šioje žiaurioje kovoje. Platinis streikierių atsisaukimas tūps sekamam „Tėvynės“ num.

KALINA VALDININKUS KYŠIŲ ĖMIME.

Pareikalavus Philadelphiajį majorui, kad rezignuotų jo parkviestas gen. Butler prohibicijos įstatymui įgyvendinti, iškilio naujas skandalas. Philadelphiajį Istatymų Įgyvendinimo Lygos sekretorius Nicholson telegrama pranešė prezidentui Coolidge, kad Pennsylvania valstijos federaliai valdininkai esą pasižymi dideliu kyšių ėmimu ir esą tuo žvilgsniu esanti blogiausia vieta visoje Jung. Valstijose. Sakoma, prezidentas Coolidge įsakęs Generaliam Prokurorui Stone padaryti atitinkamus tyrinėjimus.

SMULKIOS ŽINUTĖS.

— Leningradą ištiko didelis potvnis, kuriame žuvo 10 žmonių ir milijonų rublių vertės medžiaginių nuostolių padaryta. Taipgi apsiereikė ir dēmėtiosios šiltinės epidemija.

— Japonijos delegatai Tautų Sąjungos susirinkime pareikalavo, kad ši įstaiga imtusi spręsti ir imigracijos reguliavimo klausimą. Čionai japonai iškelė savo nesuipratimą su Amerika delei japonų neįsileidimo į Jung. Valstijas. Šitas japonų žygis sukėlė didelių ginčų Tautų Sąjungoje.

— Rusijos užsienių reikalų komisaras Čičerinas pasiūlė Jung. Valst. kompromisą delei užmezgimo derybų normaliam santykiams įkurti tarpe Jung. Valst. ir Rusijos. Čičerinas sako,

kad nėra reikalo perdaug baimintis delei pripažinimo Rusijos skolų.

— Pranešama iš Manilos, kad Filipinų salose baigia badu išmirti apie 40,000 gyventojų. Priežastimi badavimo esą potvniai, vabaly epidemija ir gyvulių ligos.

— Pranešama iš Konstantinopolio, kad pasikartojęs žemės drebėjimas Siivas rajone užmušė keliolika žmonių ir padarė didelių medžiaginių nuostolių.

— Pranešama iš Bagdado, kad įvyko susirėmimų tarpe Anglijos ir Turkijos kariuomenių netoli Mozul. Anglijos kariuomenės nedi-
delės jėgos traukiasi linkui Amadija.

Iš Lietuvos Laikraščių

Vilniaus stoty katastrofa.

Rugsėjo 9 d. Vilniaus stoty įvyko didelė broniruotų traukinių katastrofa. Besimokindami ginti kresus ir bemanuvuodami du lenkų broniruoti traukiniai, del neišaiškintų dar priežasčių, susidūrė. Sumušta 23 vagonai, užmušta 40 kareivių, suardyta didelis stoties linijų plotas. Tarptautiniai traukiniai, del suardymo kelio, nepereina ir keleviai turi daryti Vilnių persėdumus iš vieno traukinio į kitą. Padaryta daug nuostolių.

Taigi tikrai lenkam Vilnijoje nesiseka: tą pačią dieną dvi didelės katastrofos broniruotų traukinių: Vilnių ir tarp Varenos ir Valakinų. Įdomu ir reikšminga.

Laukiama baltgudžių visuotinio sukilimo.

Į Lietuvą pareina daugybės tremtinių ir pabėgėlių iš Vilniaus ir Gardino kraštų. Tremtinių pranešimu visuotinis Baltgudžių sukilimas prieš lenkus neišvengiamas. Tarp Vilniaus ir Gardino diena iš dienos atsitinka susirėmimai. Sanitariniai punktai pripildyti sužeistais ir pas Pinską bei Druskininkus buvo susirėmimų, arba jų dar laukiama.

Baltgudžių respublikos atstovas, buvusių užsienių reikalų ministeris d-ras Cvitkevičius Kaune ir buvusis didžiosios Rados prezidentas Krečevskis Pragoje esą su Minsko Sovietų Baltgudžių vyriausybę padarę kompromisų sutartį, bendrai kovoti už baltgudžių tautos išvadavimą.

Vilniaus lietuvių mokyklose netelpa mokiniai.

Tiek mokytojų seminarijoje, tiek mokytojų Seminarijoje eina rudens kvotimai. Naujų kandidatų yra apskiai. 128.538 (6,34%), 70—79 m. — 56.179 (2,77%), 80 m. ir daugiau — 25.264 (1,25%) ir nežinomo amžiaus — 832 (0,04%). Palyginus su

Berline įvyko susikirtimas komunistų su fašistais. Vienas žmogus užmuštas ir keliolika sužeista.

— Rusijos diplomatai padaria susijungti Rusijai, Japonijai ir Prancijai, kad tuo budu sudarius ligsvarą prieš „Anglo-Amerikos uni-
ją“.

— Nors daugelis moterų apsikirpę plaukus, vienok šiais metais parduota Amerikoje 1,413,000,000 plaukams prilaikyti tinklių. Taipgi parduota 17,856,000 dėžučių veidams dažyti dažų ir 240,902,000 dėžučių talcum miltelių. Tai vis moterų naudojami „papuošalai“.

Suteiktos lygios teisės okupuotos Lietuvos piliečiams.

Taikos Teismas patenkino Kauno miesto Tarybos prašymą, kuriuomi ji protestavo prieš Kauno Miesto ir Apskritis Viršininko įsakymą neprileisti prie rinkimų ir savivaldybės okupuotos Lietuvos piliečių. Taipgi okupuotos Lietuvos pil., einant bendromis savivaldybių rinkimo taisyklėmis, turi teisės būti renkama ir rinkti.

Idomios statistikos.

Centr. Stat. Biuro daviniais, šių metų javų derlius Lietuvoje, išskyrus rugius, daug geresnis už pėrnųkštį, butent: kviečių užderėję 10%, miežių — 11%, avių — 3% ir žirnių ir vikių — 30% daugiau, negu pėrnai. Rugių derlius palyginus su pėreitais metais 15% mažesnis.

Finansų M-jos Statistikos Biuro daviniais, Lietuvos gyventojai sulig amžium skirstomi taip: nuo 0 iki 9 metų — 383.788 (18,91%), 10—19 m. — 490.708 (24,19%), 20—29 m. — 389.697 (19,20%), 30—39 m. — 218.719 (10,78%), 40—49 m. — 175.484 (8,65%), 50—59 m. — 159.762 (7,87%), 60—69 m. — 128.538 (6,34%), 70—79 m. — 56.179 (2,77%), 80 m. ir daugiau — 25.264 (1,25%) ir nežinomo amžiaus — 832 (0,04%). Palyginus su

Dainų Diena

Rugsėjo 23 ir 25 d. Lietuvos liaudis per savo jaunųjų pasiryžimą parodė, kad Lietuva per amžius dar nebuvo mačius. Ar regėtas, ar girdėtas Lietuvoje daiktas, kad vienoje vietoje vienu chorą dainuotų trejetas su viršum tukstančių dainininkų, o jų klausytusi dešimtys tukstančių žmonių. Gražu buvo žiūrėti į trijų tukstančių dainininkų minią, gražios buvo eilių eilės tautiškais rubais pasi-puošusių mergaičių, gražu buvo klausytis galingos iš tukstančių krutinių plaukiančios dainos, ir tukstantį kartų pasidarė gražesnė, išpudingesnė lietuvių daina, kurią jis dainuoja ir besidžiaugdamas ir besilinksmindamas ir sunkų, kieta vargą, nelaimių našta nešdamas.

Besistebint milžinišku chorą, galinga jo daina, teko kartu stebėtis ir tų jaunųjų dainininkų pasiryžimu bei išterme, kurie buvo reikalingi, kad mūsų daina iš karto taip galingai pasirodytų. Pašalinis žmogus negalėjo įsivaizduoti negalėjo, kiek daug darbo, vargo turėjo panešti chorininkai, dainininkai, kol jie atėjo į estradą ir pradėjo dainuoti. Begalinės repeticijos, sunki kelionė į Kauną, blogos nakvynės Kaune ir daug dar kas, tai tiesioginis kelias į Dainų Dieną. Vienok ne to darbo negailėta ne vargo nebota — ir Lietuvos gyvenime įrašyta dar viena istorinė diena.

Apie patį dainavimą bendrai viena tegalima pasakyti: lig šiol apmirę, apleisti chorai vistik sugėbėjo sudaryti vieną surinkta jėga, sugėbėjo galingai, sutartinai, gražiai padainuoti. Kai kurie menki nelygumai bendro gražaus išpuodžio nesuardė.

Visi, kurie turėjo laimės apsilankyti pirmoje Dainų Dienoje, turėjo jausti gilaus dėkingumo mūsų dainininkams, chorvedžiams ir dirigentams, kad jie vienu žygiu, vienu pasiryžimu atgaivino amžiais marinama mūsų liaudies dainą.

Dabar jau galime tikėtis, kad panašios Dainų šventės pas mus bus rengiamos dažniau, kad mūsų gražiosios, pasaulyje pagarsėjusios dainos dainelės vėl pradės garsiau skambėti visuose Lietuvos kampeliuose, išstumdomos pradėjusias skverbtis į mus svetimtaučių dainuokas, visoki šlamštą.

prieškariniais laikais, labai ni, butent: raguočių išvesumažėjusi vaikų grupė nuo 0 iki 9 metų.

Per šių metų pirmą pusmetį, palyginus su tuo pat pėreitų metų laiku, žymiai padidėjo gyvų gyvulių ir paukščių eksportas į užsie-

Minėdamas šį istorinį įvykį, linkėčiau visiems dainininkams kuo greičiausiai pamirštų visus vargus, pakeltus ruošiant pirmąją Dainų Dieną, vėl energingai imtųsi darbo, kad už metų kitų galėtume pasirodyti dar galingiau, dar gražiau, kad estradoje atsistotų dvigubai, trigubai daugiau dainininkų, negu kad šiemet buvo. Galinga šių metų pradžia duoda tvirtą pamatą tikėtis, kad tatai tikrai įvyks. V—as.

(„Liet. Ukininkas“)

AMERIKOS PASKOLA LIETUVAI SUTVARKYTA.

Lietuva už įvairias prekes buvo skolinga Jungtinėms Amerikos Valstybėms \$4,986,628.08. Už tą skolą teko mokėti 4 1/4%. Tuo budu, iki birželio mėn. 15 d., 1924 m., nuosimčių susidarė \$1,049,918.94.

Lietuvos Vyriausybė buvo nusistatčiusi savo skolos klausimą reguliuoti. Tam tikslui Lietuvos Pasiuntinyš Vašingtone buvo įgaliojtas vesti derybas su Amerikos Valdžia. Rugsėjo 22 d. skolos fundavimo sutartis buvo pasirašyta Vašingtone: Lietuvos Vyriausybės vardu pasirašė p. K. Bizauskas, Amerikos Vyriausybės vardu pasirašė Izdo Sekretorius p. A. W. Mellon ir patvirtino p. Prezidentas C. Coolidge.

Pagerėjusi Lietuvos finansinė padėtis davė galimybės Lietuvos Iždui imtis nuosimčių mokėjimo jau šiemet. Tad buvo galima visą skolą funduoti birželio mėn. 15 dienai ir tuo budu sumažinti bendrą funduojamą sumą, nes už skolą iki fundavimo reikėjo mokėti 4 1/4%, o skolą fundavus te reikės mokėti 3% ir 3 1/2%.

Skolos fundavimo svarbiausios sąlygos šios: Sutartį pasirašant sumokama \$1,546.97. Likusioji skola, t. y., \$6,030,000.00 paskirstoma 62 metams, tuo budu skola galutinai bus sumokėta 1986 m. Nuosimčiai nustatomi šitoki: per pirmus 10 metų — 3%, o per likusius 52 metus — 3 1/2%. Nuosimčiai apmokami pusmečiais.

Tai yra bendrais bruožais pasirašytos sutarties turinys, neminint skulkesnių dalykų apie nuosimčių apmokėjimo atidėjimą, mokėjimą prieš priskyrimą ir tt. Sutartis turi būti ratifikuota Lietuvos Seimo ir Amerikos Kongreso.

Lietuva yra ketvirtoji iš eilės valstybė, kuri sureguliuavo savo skolas Amerikai klausimai.

Iki šiol skolų fundavimo sutartis yra padariusios Didž. Britanija, Suomija ir Vengrija.

Lietuvos Pasiuntinybė Amerikai.

ni, butent: raguočių išvesumažėjusi vaikų grupė nuo 0 iki 9 metų.

Per šių metų pirmą pusmetį, palyginus su tuo pat pėreitų metų laiku, žymiai padidėjo gyvų gyvulių ir paukščių eksportas į užsie-

„TĖVYNĖ“

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamas raštas Redakcijai trūpina ir taisyklą savo nuostatomis. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt. naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

GRIOVIMO DARBAS VAROMAS PIRMYN.

Jau eilių eilėmis buvo skelbiami faktai „Tėvynei“ apie Lietuvos klerikalines diktatūros griovimą Lietuvos valstybės įvairiuose gyvenimo punktuose. Klerikalai su savo griovimo politika nuėjo net taip toli, kad galutinai sugriovė Lietuvos valstybės gerus santykius net su Klaipėdos krašto lietuviais, jau nekalbant apie svetimias valstybes.

Vienok klerikalai nieko nepaisydami griovimo darbą varo pirmyn. Pažangieji Lietuvos laikraščiai praneša, kad klerikalinė diktatura pasiryžę sugriauti ir Lietuvos Žemės, Ukio, Prekybos ir Pramonės Parodą, kuri yra rengiama kasmet Kaune. Siemet šita paroda buvo taip pasekminga, kad visą Lietuvą nustebino ir, matomai, klerikalus išgąsdino. Mat šita paroda rengia (siemet jau buvo iš eilės trečioji paroda) ne klerikalų kontroliuojama Lietuvos Žemės Ukio Draugija, kuri yra bėparytė ir į politiką visiškai nesikiša. Todel klerikalai nori šios draugijos pradėti graų ir Lietuvai svarbų darbą sugriauti ir parodos rengimą ateityje pavesti savo partijiniai Ukinių Sąjungai. Vadinasi, klerikalams norisi visame Lietuvos gyvenime matyti tik klerikalinės politikos ragus kyšant. Net ir žemės ukiui, prekybai ir pramonei kelti rengiama paroda jie nori paversti vien klerikalinės partijos laimėjimų vasalų.

Ir klerikalai nekrūpėdami eina prie to. Tumėno vadovaujamas dabartinis klerikalinis kabinetas jau nutarė, kad dabartinė parodos užimama vieta parodai „netinka“ ir „nepageidautina“ ir iš parodos rengėjų šią vietą atima, nežiūrint nei to, kad šios vietos įrengimui išleista jau viršaus milijono litų. Taipgi klerikalams nesvarbu, kad šią vietą ir patys parodos rengėjų, ir net užsienio firmos, dalyvaujančios parodoje, ir visi parodos lankytojai, taipgi Lietuvos ir užsienio spauda giria ir vadina tiesiog idealiska vieta tokiai parodai visais atžvilgiais. Vienok klerikaliniams Lietuvos Ministrų Kabinetai ši vieta „netinka“ ir „nepageidautina“, nes paroda netarnauja klerikalinės diktatūros reikalams.

Šitas klerikalų žygis yra dar vienu ryškiu faktu, kiek klerikalams rupi Lietuvos ateitis ir kiek pastangų jie deda, kad sugriovus visą Lietuvos gyvenimą ir pada-

rius jį kuolabusiai nepakenčiamu. Matyt klerikalinė diktatura prieš nieką nestos ir ties kuoplačiaus keliai Varšavon, kol Lietuvos žmonės netekę kantrybės galutinai nušluos klerikalinus meklorius nuo Lietuvos žemės paviršaus. Tik kažin, anot Dr. J. Šliupo, ar nebus perversu gydyti klerikalinės diktatūros Lietuvai padarytas žaizdas, jei bus leidžiama Lietuvos žuodintojams nueiti pertoli... linkui Varšavos... „Ar ne laikas jau dabar Lietuvos žmonėms pagalvoti apie gelbėjimą Lietuvos nuo pražuties, nes tik jie vieni gali klerikalams ragus aplaužyti. Budėkime Lietuvos nepriklausomybės sargyboje, nes klerikalinė diktatura žingsnis po žingsnio Lietuvą pražutin tempia!

AR LAIMĖS KOVĄ VAIKŲ GELBĖTOJAI.

Kaip žinome, Jung. Valstijų Kongresas nutarė padaryti pataisą prie Jung. Valstijų Konstitucijos, kad būtų galima išleisti federalis įstatymas sureguliuoti mui jaunumečių vaikų darbo ir kad apsaugojus nelaimingus kudukius nuo kruvino išnaudojimo pramonėje ir industrijoje. Kad šitas Kongreso nutarimas virstų Konstitucijos pataisa, reikalinga, kad jį ratifikuotų du trečdaliai valstijų.

Iki šiol šitą Kongreso nutarimą svarstė pietinės valstijos ir iš keturių valstijų tik viena, Arkansas valstija, šitam įstatymui pritarė. Georgia ir North Carolina griežtai pasipriešino tokiame įstatymui, o Louisiana atidraujos pradėti graų ir Lietuvai svarbų darbą sugriauti ir parodos rengimą ateityje pavesti savo partijiniai Ukinių Sąjungai. Vadinasi, klerikalams norisi visame Lietuvos gyvenime matyti tik klerikalinės politikos ragus kyšant. Net ir žemės ukiui, prekybai ir pramonei kelti rengiama paroda jie nori paversti vien klerikalinės partijos laimėjimų vasalų.

Galimas daiktas, kad kitos valstijos, kurių industrijoje netiek reikalingas vaikų darbas, ratifikuos šią Konstitucijos pataisą. Vienok, reikia dėti pastangų kiekvienam sąmoningam piliečiui, kad privertus savo valstijos legislaturą šitą svarbų ir butinai reikalingą įstatymą ratifikuoti. Juk šiandien yra daugelyje industrijos ir pramonės šakų įvesta aštuonių valandų darbo diena, o kai kur darbininkų unijos yra iškovoję net 44 valandų darbo savaitę. Tik vieni jaunumečiai vaikai daugumoje valstijų palikta laisvai valiai godžiųjų kapitalistų ir jie yra išnaudojami iki kraujo ir neretai verčiami dirbti pusdykiai net po 12 valandų dieną. Tai yra kriminalis prasižengimas, tai baisi gėda Amerikai viso pasaulio akyse! Tas turi būti kuogreičiausiai panaikintas.

PERŽVALGA

... Begėdiškas falsifikatorius! — Tilpus „Tėvynei“ Dr. J. Šliupo laišku, beveik visi Amerikos lietuvių laikraščiai juomi susidomėjo. Vienok idomu tas faktas, kad šitą laišką vienodai paminėjo komunistinė „L-vė“ ir kunigų organas „D-gas“. Pirmoji padaro sau reikalingas citatas ir nepamatuotai šmeižia šitą visų lietuvių gerbiama ir užsitaravusių lietuvių tautinio atbudimo apaštala. Tą patį daro ir kunigų organas ir todel dar kartą tenka pastebėti tas faktas, kad komunistų organai pučia į vieną dūdą su kunigų organais, kuomet eina klausimais apie užsitaravusius tautos darbuotojus.

Taipgi reikia pastebėti, kad kunigų organas net štai kokių būdu falsifikuoja Dr. J. Šliupo išreikštas mintis:

„O ir laisvamanybės padėtis sunki. Nėra laisvamanybių pasivertusių tautos laibui, visur tik troškimas turtų ir aukštų vietų, o mokančių dirbti ir tikrai dirbančių nedaug. Nėra šalyje apgalvotos laisvamanyškos sistemos, visur pas laisvamanybių viskas suklupę, ir kas bus sunku numatyti. Kur laisvamanybių prie valdžios vairo, ten jie griebia visur ir viską. Prisiveisė parazitų ir kitokių bolševikų. Lietuovų mokyklos dygsta kaip grybai ir nebeduoda laisvamanybei ramumo, viską kritikuoja. Lietuva lig kokia mokykla. Palaidas žodis ir keiksmas negerbiama. Visi laikosi konstitucijos. Veikia bus gatavas konkordatas su Roma, po ko laisvamanybiams beliks tik pasikarti iš pykčio, kol virvelės dar nepabrango.“

Ir šitą tiradą kunigų organas deda svetimženkluose, lyg tai būtų Dr. J. Šliupo išreikšta mintis ir esą Dr. J. Šliupo išsireiškimas reikia šitaip suprasti. Iki šiol dar nei vienas lietuvių laikraštinkas šitokiomis sveltinų minčių falsifikacijomis nepasižymėjo, net ir klerikalinė abazą paėmus. Šiuo atžvilgiu „mokyta“ kunigų organo redaktorių sumušė visokį rekordą lietuvių laikraštijoje!

Šitas negražus ir nekulturingas kunigų organo redaktoriaus darbas dar kartą parodo, kad pas klerikalinus išgėrėlius nėra nei sąžinės, nei gėdos. Taipgi čionai aišku ir kitas faktas, kad klerikalai neturi rimtų argumentų Dr. J. Šliupo pareiškimams užginėti, tai mėgina nors falsifikacijomis savo žalingus Lietuvai darbus apginti. Bet šitokiomis kraštutiniškos išgėrėlio nesąmonėmis ir tegali pasižymėti tik kunigų organo redaktorių, kurių, matomai, klerikalinis „mokslas“ visiškai praskiedė jo menką proteli.

... Tautų Sąjungos susirinkimo tvarka. — „Liet. Žinios“ paskelbia gana idomų faktą iš Tautų Sąjungos susirinkimo tvarkos: „Delegatams salėje vietos paskirtos alfabeto tvarkoje. Kiekvienai valstybei duotos keturios vietos. Iš viso dabar, kaip žinoma, prie Tautų Sąjungos priguli 54 valsty-

bės; i V asamblėja atvyko 49 valstybių atstovai. Taigi, delegatų esama apie 200, nes mažos valstybės ne visos pasiuntė po 4 delegatus. Delegatų susodinimo tvarka ir suteikimas kiekvienai valstybei lygus atstovų skaičiaus daro didelio ir malonaus įspūdžio. Iš tikro, kai pamatai, kad pačiam prišaky sėdi mažutės Albanijos atstovai, kad greta Francuzijos pasodinti Suomiai, (Finlandija), o Didžiosios Britanijos delegatai rado sau vietą kur tai nuošaliai, užpakaly Brazilijos ir kitų nežymių valstybių, tai įsitikrini, kad čionai bent formaliai viešpatuoja lygybės bei demokratybės dvasia.

„Lietuvos delegacija sėdi labai gražioje vietoje, salės centre; iš dviejų šonų ji turi savo kaimynais mažučio Liuksemburgo (vos du atstovai) ir Liberijos, vienintelės Afrikos nepriklausomos negrų respublikos, atstovus. Prieš mūsų delegaciją sėdi Japonai, užpakaly gi lietuvių sėdi lenkai. Del lenkų šlaichetkos abmicijos tai turbut nesmagus dalykas — sėdėti žemiau lietuvių, bet nieko nepadarysi — čionai viešpatuoja demokratinė tvarka.“

Galimas daiktas, kad dėl formalumo Tautų Sąjungos susirinkime įvesta šitokia nema lygybės ir demokratybės tvarka. Vienok Tautų Sąjungos darbuose ir vedomoje politikoje demokratiškos požiūrio nei su žiburiu negali įžiūrėti. Bent iki šio susirinkimo ji prisilaikė vien brutalinę jėgą paremtą imperializmo principo.

... Pataikyta i visus galus... — „Laisvės“ peržvalgų rašytojas sakosi taikąs Vitaičiui i akį štai su kokių „švūviu“:

„Jūs, broliai komunistai, turite remti poną Vitaitį, nes kitaip jūs remsite kunigą Garmų, nes p. Vitaitis kai kada susipyksta su kun. Garmum. Kad jie abu yra svolačiai ir liaudies mulkiniojai, tai tas nesvarbu. Abiejų sykiu negalite pasmerkti: jūs turite remti balamutą Vitaitį prieš keiksmalogijos šampijoną Garmų! Taip daryti jums liepia p. Vitaitis ir jūs turite klausyti jo įsakymo.“

Spręsk pats skaitytojas kas norėta čionai pasakyti — mes nesuprantame. Ir tai čia nesurankiota atskirai sakiniai, kaip paprastai „L-vės“ peržvalgų rašytojai daro, bet pacituotas ištisas paragrafas.

Kuomet peržvalgų rašytojas šitokiu būdu koliojasi, tai kiekvienam gali būti aišku, kad jam pataikyta netik i akį ir širdį, bet skaudžiai suduota per visus galus... Kuomet žmogus, vietoj proto ir rimtų argumentų, šitokiu būdu paleidžia savo liežuvį, tai aišku, kad jis rimtų argumentų prislėgtas taip, kad nei pasijudinti negali ir todel mėgina nors kolionėmis savo pyktį išlieti. Šitokios „kritikos“ jokiai laikraščiui garbės nedaro, vienok jų nei vienam „L-vės“ numetruksta. Vadinasi, šviečia darbininkus...

Naujasis „Darbo“ redaktorių p. Pruseika jau su pirmuoju suredagutu num. aiškiai pasisako kurio keliu jisai eis. Sakosi, apart unijos reikalų, jisai nušviesias ir „tą politiką, be kurios darbininkų kles negali apseiti“. Na, ir žinoma nušviečia tą politiką. Jau pradeda polemikas su ne komunistiniais laikraščiais, pradeda vesti agitaciją prieš aukojimą Lietuvos reikalams ir didesnį puse laikraščio užpildyta straipsniais apie Rusiją, kuriuose garbinama Rusijos komunistai. Nejaugi be šitokios „darbininkškos politikos“ siuvėjų unija negali apseiti? Pagaliau, reikia pasakyti, kad šitokia „darbininkška politika“ ir pačiai unijai ant sveikatos neišeis.

„Didysis“ klerikalų „daktaras“ Pakštas priejo net prie tokios „filosofijos“, kad Amerikos lietuvių laisvamanybių esą tik 7,000, kad visi tie laisvamanybių bolševikišką politiką veda (mat klerikalams dolių ne duoda) ir kad visus Lietuvos Laisvės paskolos bonus išpirkio ir Lietuvių Dienoje visas aukas sudėjo tik Pakšto vadovaujamos davatkos, kurios remia Tautos Fondą. Žinoma, šitokia nėsąmonės gali skelbti tik vadai.

Vokietijos Junkerių Sapnai

„Klaipėdos Žinios“ paskelbia labai idomų pranešimą apie Vokietijos junkerių militarizmo liekanas. Pasirodo, kad pasilikusieji to junkerių militarizmo skuduriai nenustoją svajoti apie atstatymą kaizerinės Vokietijos ir daro visokių planus, kaip prie to prieiti. Žinoma, pilnai suprantamas faktas, kad buvusieji kaizerio generolai negali užmiršti kaizerinės Vokietijos, nes tuomet tiems generolams tai bent buvo gyvenimas! Bet kad šitie junkerių militarizmo skuduriai randa pritarimo Vokietijos liaudyje, tai ištikrųjų idomus faktas.

Kad plačiai supažindinus skaitytoją su tais junkerių planais, čionai perspaudiname iš „Klaipėdos Žinių“ idomesnes vietas, kurios aiškiai nušviečia, kas ištikrųjų rupi buvusiems kaizerio generolams.

LIUDENDORFIADOS IŠ TILŽES KRAŠTO STEIGS „RYTPRUSIŲ RESPUBLIKĄ“.

Nepasisekus pereinai mtais Bavaruose praveisti Hitlerio-Liudendorfo putų, Vokietijos ultranacionalistai svarbiausia savo veikimo sritimi pradėjo laikyti Rytprusių provinciją. Ir kiek tą laikotarpį prisiteigta Rytprusiuose organizacijų ir istaigų! Tik mažiausia dalis apie tai žinių pateko i spaudą. Patikimi Rytprusių asmens tikina, kad slaptyjų arba kaip nors prisidengusiųjų organizacijų Rytprusiuose esą daugiau, negu viešųjų, laikraščiuose skelbiamųjų. O kiek jau vien ir pastarųjų matyti! Veikliausia Rytprusių „tautinio bruduočio“ organizacijų bus Ammoniteriai, pirmiau nebuvo visiškai aišku, kiek Rytprusių ultranacionalistų organizacijos palaiko ankštus santykius su bendromis Vokietij-

toki „daktarai“ kaip Pakštas, kuriam, matomai, klerikalinis „mokslas“ ne ant gero išėjo...

Kauno „Lietuva“ praneša, kad korporacija „Neo-Lithuania“ patraukė „Lietuvos Žinių“ redaktorių teismo atsakomybėn už korporaciją šmeižiančias žinias šiam laikraštyje. Tuo šmeižimu laikoma „Liet. Žinių“ pranešimas apie korporantų gauto miško pardavimą, kas buvo minėta pereitame „Tėvynės“ num. Na pamatysime, ar ten buvo šmeižimas, ar patys korporantai kalti. Bet mums rodo, kad korporantai galėjo išaiskinti šį incidentą ir be teismo pagalbos.

„Naujienos“, pasiremamos Berlio „Vorwaerts“ paduotomis skaitlinėmis, skelbia, kad visoj Vakarų Europoj komunistų partijos buvo narių: 1920 metais — 1,064,000; 1922 metais — 674,142; 1924 metais — 590,990. Vadinasi, komunistų skaitčius visoj Vakarų Europoj per pastaruosius keturis metus sumažėjo arti ant pusės. Visgi permaža armija, kad su ja busudėjo tik Pakšto vadovaujamos davatkos, kurios remia Tautos Fondą. Žinoma, šitokia nėsąmonės gali skelbti tik vadai.

Jos tos rusišs sąjungomis. Bet Tilžėje surengtoji „Rytprusių diena“, Karaliaučiuje ir Žalgirio laukiose rengiamos „laimėjimų atsiminimo šventės“ rodo, kad tie santykiai yra labai ankštūs ir kad Vokietijos ultranacionalistai jaučiasi labai solidariai, ir ne tik tai: rados ir patsai ultranacionalistų veikimo centras persikėlė i rytus, i Rytprsius. Kad sąryšis su 10 metų laimėjimų atsiminimų šventėmis atvyko i Rytprsius garsingiausieji kadaisi Vokietijos generolai: Liudendorfas, Hindenburgas ir dešimtis kitų generolų, tai tat neprivaltų buti ypatinga — jei su tuo nebutų surišti kai kurie dar didesni ypatingumai: Tasai generolų štabas be kitų ceremonijų yra ypatingai linkęs nulaikyti parodus, parodus ir dar kart parodus, pradedant nuo šlapiausių mokslievių ir baigiantis „atsargos grupėmis“. Liudendorfas ir kiti generolai nesinaudoja traukiniais, bet važinėja per Rytprusių provinciją automobiliu, užsukdami i kiekvieną artimą miestą ar miestelį, kur tik yra didesnis „suorganizuotųjų“ pulkas, vadinasi, kur Liudendorfui jau užsimoka „nuimti parodą“. Dar ypatingiau, kuomet patiriame, kad Liudendorfas matomai visai nevažinėja kaip koksai ten vainikuotas svečias, bet kaippo asmuo, dar savo vizitas sulig tam tikrų taisyklių: yra faktas, kad viename miestely netoli Karaliaučiaus Liudendorfas „atstatydinęs“ vienos „sporto“ grupės vadą ir „įsakęs“ kitam eiti vado pareigas, nes pirmasis tos grupės vadą parade pasiropdes netinkas. Vadinasi Liudendorfo misija Rytprusiuose visai kitokia, negu liaureato vizitas.

Kuriais galutinais tikslais suvažiavo visi tie generolai i Rytprsius? Ir čia gauname paliesti štai

kokių dalykų:

Sutartinomis, pačioje šaltiniu artybėje painformuotų rytprusiečių žiniomis Vokietijos ultranacionalistai, Liudendorfo ir kitų generolų bei vadų diriguojami, sukūrė Rytprusiuose „Vokietijos tautos veikimo centrą“, kuris, pasinaudamas Ammono vedamu „taut. organizacijų sąjungos“ komitetu surengęs ir tą pačią Tilžėje ką tik švęstą „Rytprusių dieną“. Sekančiomis aštuoniomis dienomis ultranacionalistai turi plano vykinti „tautinį pučą“, paskelbiant Rytprusių provinciją „Rytų Vokietijos respublika“ ir istatant diktaturą su Liudendorfu priešką. Pirmasis naujosios „respublikos“ žygis busias paskelbti Rytprsius nepriklausomais nuo Vokietijos valstybės. Antrasis veikimo punktas numatęs sustiprinti Rytprusių „sportines“ (skaityk: karines) organizacijas ir organizuoti „geležinę“ armiją“ saugojimui „respublikos“ sienų ir „atvadavimui“ Klaipėdos krašto, kuris naujoje „Rytų Vokietijos respublikoje“ sudarysias atskirą provinciją.

Tolimesni perversmo etapai pasak tų pačių šaltinių busias šie: Užėmus Klaipėdos kraštą ir jį sujungus su Rytprusiais „respublika“ padarysianti su Lenkais (!) neutralumo sutartį. Tuo tarpu Lenkams kaip kompensaciją busias leista nekiludomai iš vakarų eiti i „Kauno Lietuvą“. Susilpninus Lietuvą, „Rytų Vokietijos respublika“ bendrai su Lenkais okupuosia laikinai ir Latviją. Išitvirtinus Pabaltėje „respublikos“ strategai — diplomatai — tada nužūrį staiga atskratyti Lenkų, susijungti su centralinės Vokietijos ultranacionalistais, pašalinti koridorių, ir Vokietijoje įvesti visuotinę diktaturą. Visokiems galimiams patingumai: Tasai generolų štabas be kitų ceremonijų yra ypatingai linkęs nulaikyti parodus, parodus ir dar kart parodus, pradedant nuo šlapiausių mokslievių ir baigiantis „atsargos grupėmis“. Liudendorfas ir kiti generolai nesinaudoja traukiniais, bet važinėja per Rytprusių provinciją automobiliu, užsukdami i kiekvieną artimą miestą ar miestelį, kur tik yra didesnis „suorganizuotųjų“ pulkas, vadinasi, kur Liudendorfui jau užsimoka „nuimti parodą“. Dar ypatingiau, kuomet patiriame, kad Liudendorfas matomai visai nevažinėja kaip koksai ten vainikuotas svečias, bet kaippo asmuo, dar savo vizitas sulig tam tikrų taisyklių: yra faktas, kad viename miestely netoli Karaliaučiaus Liudendorfas „atstatydinęs“ vienos „sporto“ grupės vadą ir „įsakęs“ kitam eiti vado pareigas, nes pirmasis tos grupės vadą parade pasiropdes netinkas. Vadinasi Liudendorfo misija Rytprusiuose visai kitokia, negu liaureato vizitas.

Ne musų, lietuvių ir nemusų, klaipėdiečių dalykas daryti prognozą del busimo Vokietijos reakcijos išsivystymo. Gaila tik Vokietijos piliečių, kuriems, prasidėjus aktinagai kovai tarp Vokietijos demokratijos ir reakcijos, kilus „piliečių karui“, gali prisieiti dar pabraidžioti kraujo tvanuose. Nes kad Vokietijos ir pasaulio demokratija jau dabar leistų įsigalėti Vokietijos reakcijai, sunku tikėti.

Gi Klaipėdos krašto, Lietuvos ir Pabaltės gyventojai gali tuo tarpu buti ramūs.

Dėm-nasjun.

Domas Klausitis.

Iš "Krikščioniškosios" Politikos Laktų

(Tąsa)

Be to pakartotinai reikia pažymėti, kad Lietuvos valdžia iš pradžių nedarė griežtų žygių Vilniaus vadavimui. Čia paduodama ministerio pirmininko pareiškimas santarvės vyriausybės, gana keistoko turinio:

„Mes patyrėm, kad lenkai eidami tolyn į Lietuvos kraštą ir vakarus nuo Vilniaus, kur visiškai nėra bolševikų, okupavo Kaišiadorį ir Alytaus apskrįčių dalis. Lietuvos vyriausybė negali tuose kraštuose mobilizuoti savo kariuomenės prieš bolševikus. Delto aš prašau delegacijos daryti reikalingų žingsnių prie Santarvės Vyriausybės ir pasistengti kad jos padarytų reikalingos įtakos, kad lenkai:

1) neitų toliau į vakarus nuo Gardino — Varėnos — Vilniaus geležinkelio linijos ir į šiaurę nuo vokiečių su lenkais demarkacijos linijos išilgai Augustavo perkaso; 2) kad padarytų su Lietuvos vyriausybe sutartį padaryti laikinai demarkacijos linijai tarp lietuvių ir lenkų kariuomenių.“

Vadinas protestuota, kam lenkai ėjo į vakarus nuo Gardino — Varėnos — Vilniaus geležinkelio linijos ir į šiaurę nuo vokiečių su lenkais demarkacijos linijos išilgai Augustavo perkaso ir reikalauja nustatyti laikiną demarkacijos liniją tarp lietuvių ir lenkų kariuomenių. Iš to išeina, kad Vilniaus kraštas pripažįstamas lenkam, nes ministerio pirmininko nereiškala iš Santarvės, kad lenkai tuojau sugrąžintų Lietuvai Vilnių ir visą Lietuvos valstybės užgrobtą teritoriją. Antra vertus, Santarvė ir šiaip jau mažai tesirupino ypač delto, kad iš pat pradžių buvo supras-ta, kad Lietuva gal ir yra Lenkijos kolonija, ar Lenkijos valstybės dalis, sprendžiant iš lenkų valdžios daromųjų žygių bei lenkų seimo nutarimų. Kitos gi Santarvės valstybės buvo giliai įsitikinusios, kad Lietuva ir Lenkija yra dvi artimiausios sąjungininkės. Taigi čia ir buvo gyvniaus reikalu šia nenormalę Lietuvos tarptautinę padėtį pašalinti, kitaip sakant iš pat pirmųjų dienų reikėjo Lietuvą griežtai atskirti nuo Lenkijos ir lenkų agresinius žygius pirmučiausia reikėjo deklaruoti Tautų Sąjungai (Santarvei), kaip ir Lietuvos okupacijos faktą. Toli gražu, aukščiau išvardytame mūsų valdžios pareiškime, to reikalavimo nėra, o nusiskundžiama, kad lenkai klydo mobilizacijai Lietuvos kariuomenės prieš bolševikus. Taigi čia padaryta labai didelė politikos klaida.

Bolševikų įsiveržimas Lietuvon nebuvo tiek baisus Lietuvos nepriklausomybei, kiek yra pavojainga lenkų okupacija. Reikia manyti, o kitaip juk ir buti negalėjo, kad bolševikai ir be karo, tikriau sakant be lenkų „pagalbos“, būtų apleidę Lietuvą. Šiuo atveju Vilnius iš pat pradžių būtų atatekęs Lietuvai. Pagaliau, reikia teisybę pasakyti, kad bolševikai Lietuvon buvo atėję visai kitais tikslais nekaip lenkai. Tikriau pasakius, bolševikai ėjo Lietuvon „proletarų gelbėti“, gi lenkai — aneksuoti Lietuvos valstybės teritorijai. Tai viena. Antra, su bolševikais būtų galėję susitarti ir be jokio karo — jie būtų išėję iš Lietuvos. Kitaip sakant, reikėjo varyti bolševikus iš Lietuvos savo pajėgomis, neprašant ir neprimant jokios lenkų „pagalbos“. Galiausia, reikėjo, nors pagaliau su lenkais, tariant su tais „broliais“, baigti visokias „derības“: nereikėjo bejšeilesti (1919 m. pradžioje rugpiučio mėn.) Lietuvon bet kurios politinės lenkų misijos, o tuo labiau nepole-mizuoti su lenkų vyriausybe notomis, pavyzdžiui nota 1919 m. rugpiučio mėn. 6 dienos.

Verta nors paminėti

panagrinėti lietuvių Dele-

gacijos darbus Taikos Kon-

ferencijoje.

Delegacijos sąstatas buvo

šisai: prof. A. Voldemaras

(del. pirmininkas), P. Kli-

mas, E. Galvanauškas, T. Naruševičius, M. Yčas, J. Lopato, D. Siemaška ir dr. Rozenbaumas. Pirmieji už-

davinai lietuvių delegacijos

Taikos Konferencijoje bu-

vo šie: 1) gauti iš Sąjungos

Valstybių Lietuvos neprik-

lausomybės pripažinimą de

jure; 2) ginti Lietuvos rei-

kalus ir sienas nuo lenkų,

rusų, vokiečių ir kitų impe-

rialistinių norų; 3) de jure

ir de facto pripažinti au-

tonomiją Lietuvai pri-

plakdinti prie Tautų Są-

jungos. Kad sekmiau

eiti darbas, prie delegaci-

jos buvo įsteigta informaci-

jos biuras, iš kurio buvo tei-

kiama spaudai žinių apie

Lietuvą, keliant ją neprik-

lausoma valstybe ir paduo-

dant žinių iš delegacijos

darbuotės.

Sunkiausias darbas dirb-

ti atėjo delegacijai tuomet,

kai Keturių Tarybų pri-

pažino Rusijos Kolčako

valdžią, tam tikromis sąly-

gomis. Nepriklausomybės

tebuvo reikalaujama Lenki-

jai ir Suomijai. Kitų

Pabaltės valstybių likimas

buvo atiduotas Rusijos ma-

lonei, nors ir buvo pasakya

pripažinimo sąlygose, kad

šių valstybių likimą išsprę-

s santarvė. Del Lietuvos

tuomet prasidėjo didžiau-

sios varžytinės: prancuza

visomis išgalėmis rupinosi,

kad Lietuva būtų atiduota

Lenkijai, Kolčako valdžios

pripažinimo sąlygose, kad

šių valstybių likimą išsprę-

s santarvė. Del Lietuvos

tuomet prasidėjo didžiau-

sios varžytinės: prancuza

visomis išgalėmis rupinosi,

kad Lietuva būtų atiduota

Lenkijai, Kolčako valdžios

pripažinimo sąlygose, kad

šių valstybių likimą išsprę-

s santarvė. Del Lietuvos

tuomet prasidėjo didžiau-

sios varžytinės: prancuza

visomis išgalėmis rupinosi,

kad Lietuva būtų atiduota

Lenkijai, Kolčako valdžios

pripažinimo sąlygose, kad

šių valstybių likimą išsprę-

s santarvė. Del Lietuvos

tuomet prasidėjo didžiau-

sios varžytinės: prancuza

visomis išgalėmis rupinosi,

kad Lietuva būtų atiduota

Lenkijai, Kolčako valdžios

pripažinimo sąlygose, kad

šių valstybių likimą išsprę-

s santarvė. Del Lietuvos

tuomet prasidėjo didžiau-

sios varžytinės: prancuza

visomis išgalėmis rupinosi,

kad Lietuva būtų atiduota

Lenkijai, Kolčako valdžios

pripažinimo sąlygose, kad

šių valstybių likimą išsprę-

s santarvė. Del Lietuvos

tuomet prasidėjo didžiau-

sios varžytinės: prancuza

visomis išgalėmis rupinosi,

kad Lietuva būtų atiduota

Lenkijai, Kolčako valdžios

pripažinimo sąlygose, kad

šių valstybių likimą išsprę-

s santarvė. Del Lietuvos

tuomet prasidėjo didžiau-

sios varžytinės: prancuza

visomis išgalėmis rupinosi,

kad Lietuva būtų atiduota

Lenkijai, Kolčako valdžios

pripažinimo sąlygose, kad

šių valstybių likimą išsprę-

s santarvė. Del Lietuvos

tuomet prasidėjo didžiau-

sios varžytinės: prancuza

visomis išgalėmis rupinosi,

kad Lietuva būtų atiduota

Lenkijai, Kolčako valdžios

pripažinimo sąlygose, kad

šių valstybių likimą išsprę-

s santarvė. Del Lietuvos

tuomet prasidėjo didžiau-

sios varžytinės: prancuza

visomis išgalėmis rupinosi,

kad Lietuva būtų atiduota

Lenkijai, Kolčako valdžios

pripažinimo sąlygose, kad

šių valstybių likimą išsprę-

s santarvė. Del Lietuvos

tuomet prasidėjo didžiau-

sios varžytinės: prancuza

visomis išgalėmis rupinosi,

kad Lietuva būtų atiduota

Lenkijai, Kolčako valdžios

pripažinimo sąlygose, kad

šių valstybių likimą išsprę-

s santarvė. Del Lietuvos

tuomet prasidėjo didžiau-

sios varžytinės: prancuza

visomis išgalėmis rupinosi,

kad Lietuva būtų atiduota

Lenkijai, Kolčako valdžios

pripažinimo sąlygose, kad

šių valstybių likimą išsprę-

s santarvė. Del Lietuvos

tuomet prasidėjo didžiau-

sios varžytinės: prancuza

visomis išgalėmis rupinosi,

kad Lietuva būtų atiduota

Lenkijai, Kolčako valdžios

pripažinimo sąlygose, kad

šių valstybių likimą išsprę-

s santarvė. Del Lietuvos

tuomet prasidėjo didžiau-

sios varžytinės: prancuza

visomis išgalėmis rupinosi,

kad Lietuva būtų atiduota

Lenkijai, Kolčako valdžios

pripažinimo sąlygose, kad

šių valstybių likimą išsprę-

s santarvė. Del Lietuvos

tuomet prasidėjo didžiau-

sios varžytinės: prancuza

visomis išgalėmis rupinosi,

kad Lietuva būtų atiduota

Lenkijai, Kolčako valdžios

pripažinimo sąlygose, kad

šių valstybių likimą išsprę-

s santarvė. Del Lietuvos

tuomet prasidėjo didžiau-

sios varžytinės: prancuza

visomis išgalėmis rupinosi,

kad Lietuva būtų atiduota

Lenkijai, Kolčako valdžios

pripažinimo sąlygose, kad

šių valstybių likimą išsprę-

s santarvė. Del Lietuvos

tuomet prasidėjo didžiau-

sios varžytinės: prancuza

visomis išgalėmis rupinosi,

kad Lietuva būtų atiduota

Lenkijai, Kolčako valdžios

pripažinimo sąlygose, kad

šių valstybių likimą išsprę-

s santarvė. Del Lietuvos

tuomet prasidėjo didžiau-

sios varžytinės: prancuza

visomis išgalėmis rupinosi,

kad Lietuva būtų atiduota

Lenkijai, Kolčako valdžios

pripažinimo sąlygose, kad

šių valstybių likimą išsprę-

s santarvė. Del Lietuvos

tuomet prasidėjo didžiau-

sios varžytinės: prancuza

visomis išgalėmis rupinosi,

kad Lietuva būtų atiduota

Lenkijai, Kolčako valdžios

pripažinimo sąlygose, kad

šių valstybių likimą išsprę-

s santarvė. Del Lietuvos

tuomet prasidėjo didžiau-

sios varžytinės: prancuza

visomis išgalėmis rupinosi,

kad Lietuva būtų atiduota

Lenkijai, Kolčako valdžios

pripažinimo sąlygose, kad

šių valstybių likimą išsprę-

s santarvė. Del Lietuvos

tuomet prasidėjo didžiau-

sios varžytinės: prancuza

visomis išgalėmis rupinosi,

kad Lietuva būtų atiduota

Lenkijai, Kolčako valdžios

pripažinimo sąlygose, kad

šių valstybių likimą išsprę-

s santarvė. Del Lietuvos

tuomet prasidėjo didžiau-

sios varžytinės: prancuza

visomis išgalėmis rupinosi,

kad Lietuva būtų atiduota

Lenkijai, Kolčako valdžios

pripažinimo sąlygose, kad

šių valstybių likimą išsprę-

s santarvė. Del Lietuvos

tuomet prasidėjo didžiau-

sios varžytinės: prancuza

visomis išgalėmis rupinosi,

kad Lietuva būtų atiduota

Lenkijai, Kolčako valdžios

pripažinimo sąlygose, kad

šių valstybių likimą išsprę-

s santarvė. Del Lietuvos

tuomet prasidėjo didžiau-

sios varžytinės: prancuza

visomis išgalėmis rupinosi,

kad Lietuva būtų atiduota

Lenkijai, Kolčako valdžios

pripažinimo sąlygose, kad

šių valstybių likimą išsprę-

s santarvė. Del Lietuvos

tuomet prasidėjo didžiau-

sios varžytinės: prancuza

visomis išgalėmis rupinosi,

kad Lietuva būtų atiduota

Lenkijai, Kolčako valdžios

pripažinimo sąlygose, kad

šių valstybių likimą išsprę-

s santarvė. Del Lietuvos

tuomet prasidėjo didžiau-

sios varžytinės: prancuza

visomis išgalėmis rupinosi,

kad Lietuva būtų atiduota

Lenkijai, Kolčako valdžios

pripažinimo sąlygose, kad

šių valstybių likimą išsprę-

s santarvė. Del Lietuvos

tuomet prasidėjo didžiau-

sios varžytinės: prancuza

visomis išgalėmis rupinosi,

kad Lietuva būtų atiduota

Lenkijai, Kolčako valdžios

pripažinimo sąlygose, kad

šių valstybių likimą išsprę-

s santarvė. Del Lietuvos

tuomet prasidėjo didžiau-

sios varžytinės: prancuza

visomis išgalėmis rupinosi,

kad Lietuva būtų atiduota

Lenkijai, Kolčako valdžios

pripažinimo sąlygose, kad

šių valstybių likimą išsprę-

s santarvė. Del Lietuvos

tuomet prasidėjo didžiau-

sios varžytinės

S. Bakanas

mines į Ameriką, kas yra tik-tai suviliojimas žmonių, nes pa-gal jų tas „informacijos“, tie-giminės niekad neatkeliaus, ap-art tuščių išlaidų ir susisie-lojimų.

Nepaisant visų „notarų“ ir agentų, Lietuvos Atstovybė tu-

rėtų pasidaruoti tikram in-formavimui savo piliečių, ke-liaujančių šian ir ten, kuomi-juos apsergėtų nuo klaidingų žingsnių ir išnaudojimo.

P. Mikolainis,
188-190 Sands St.
Brooklyn, New York.

S. L. A. REIKALAI

PADEKA SLA. UŽ AUKAS.

Vilniečių Padėkos žodis.
Su šiuo siunčiamame pakvi-tavimą su trimis Laik. Viln. Liet. Komit. prezidiumo narių parašais gavime 350 dolerių, paaukuotų Vilniaus lietuvių našlaičių prieglaudoms per šiu metų Susivienijimo Seimą. Kaip jau yra paskelbta Vilniaus laikraštyje (Lietuvos Kelias Nr. 35 (59) Laikinis Vilniaus Lietuvių Komitetas taria šir-dingą padėką Susivienijimui už tokią gausią auką. Iš gautų pinigų 200 dolerių jau yra per-duota per tam tikrą komisiją našlaičių prieglaudoms, liku-sieji gi 146 doleriai (4 dolerius paėmė bankas už persiuntimą) tuo tarpu bus suvartoti politi-nių kalinių, labiausiai nuteistu-ųjų Vilniuje moksliečių, sušelpi-mui maistu ir knygomis, nes tam tikslui visai dabar nebetu-rime lėšų. Tikimės, kad Susi-vienijimo Centro Valdyba ir nariai nepapeiks mūsų del to pakeitimo. Gavę iš visuomenės daugiau aukų, tą dalį grąžinsi-me nešlaičių reikalams.

Laik. Viln. Liet. Komit.:

D-ras D. Alseika,
pirmininkas,
St. Kairiukštis,
sekretorius.

Gerbiamasis Susivienijime!

Lietuvių Moterų Globos Ko-miteto Valdyba su didžiu džiaugsmu praneša, kad Tams-tų auką sumoje \$221,81 (litų gauta 2,230) yra gavusi. Ma-lonią šitą žinią konstatuodama Valdyba prašo priimti mūsų globojamųjų našlaičių vardu širdingiausį aciu! Toji auka jau ir sunaudota jų, našlaičių reikalams. Mums labai malonu, kad Tamstos nepamiršate mūsų globojamųjų, kurių skai-čius nuolat didėja. Šiandien Komitetui tenka išlaikyti tris didžiausias prieglaudas Lietu-voje ir amatų mokyklą. Komitetas gali tęsti darbą tik ačiū visuomenės paramai, ypač pla-čiosios visuomenės Amerikoje. Ačiū jusų paramai mes daug toje srity esame padarę. Bet reikia daug darbo ir lėšų, kad tas įstaigas palaikyti. Todėl prašome Gerb. Tamstų nepa-miršti mūsų globojamųjų naš-laičių ir toliau. Artinasi žiema. Reikia kuro. Reikia maisto ir apšildymo. O Komiteto kasoje tuštuma.

Dar kartą tardamos ačiū, ir labai širdingą aciu, prašome priimti mūsų tikros pagarbos išreiškimą.

L. Krupienė,
pirmininkė,
B. Novickienė,
sekretorė.

Iš SLA. 4-to APSKRIČIO SUVAŽIAVIMO.

Rugsėjo 21 d., 1924 m., įvy-ko SLA. 4-to apskrčio suva-žiavimas Y. M. C. A. Svetainė-jie, Hartford, Conn. Pirma se-sija atidaryta 11-tą valandą ry-te. Tvarka vesti palikta ap-skrčio valdybai, iki komisija sutvarkė mandatų. Tapo pa-kviestas apskrčio organizato-rius pakalbėti, kuris kalbėjo trumpai apie skirtumą SLA ir lokalių organizacijų ir ra-gino kiekvieną delegatą, parva-žiusį į savo kuopą, varyti agi-taciją delei prirašymo naujų narių.

Delegatų pribuvo 34 nuo 12,

kuopų ir 5 apskr. valdybos na-riai; viso 39 delegatai. Valdy-bos nariams suteikta sprendžia-mas balsas, o SLA. nariams, kurie atsilankė į suvažiavimą suteikta patariamas balsas.

Reikia pasakyti, kad suvažia-vimas buvo gyvas ir rimtas. Įnešimai buvo svarstomi beša-liskai ir kiekvienas delegatas laikėsi SLA. įstatų.

Nutarta paaukoti 50 dolerių SLA. Našlių ir Našlių Fonda, taipgi nutarta paaukoti 50 dolerių SLA. Moksleivių Fondui. Mariampolės realinei gimnazijai paaukota 50 dolerių ir taipgi paaukota 50 dolerių Vilniaus lietuvių sušelpimui.

Nutarta paskelbti konkursas prirašinėjimui naujų narių prie SLA. Už kožną naują na-rį bus mokama po 50 centų. Konkursas prasidės su 1 diena gruodžio, 1924 m., ir baigsis su 30 d. liepos, 1925 m. Taipgi nutarta mokėti po 50 centų už prirašymą narių į Vaikų Sky-rių.

Taigi gerbiamieji kuopų or-ganizatoriai rengkitės į darbą prirašinėti naujus narius, nes gera proga atliktu laiku pa-sidaryti keletą dolerių del sa-vės ir tuo patim sykiu padary-sime SLA. naudą. Daugiausiai ką mes galime padaryti Susi-vienijimui naudos, tai prirašy-ti kuodaugiasia narių. Šia proga galės pasinaudoti kiek-vienas SLA. narys prie 4-to apskrčio prigulinių kuopų, nes nereikės prirašinėti tam tikrą skaičių, kad gavus dova-ną. Prirašiai vieną naują nari-į, štai ir turi 50 centų. Prirašiai du narių — turi dolerį ir tt. Čionai yra proga kiekvienam iš-bandyti savo gabumus.

Ypatingai tėvai, kurie turi vaikų, prašomi prirašyti savo vaikūčius į SLA., nes SLA. yra pigiaus, negu apdraudos kompanijose ir sykiu palaikys-ti savo vaikūčius nuo ištautė-jimo. Jusų vaikūčiai budami prie SLA. pripras daugiau veik-ti tarpe lietuvių, o tuomet ir patiems bus daug maloniau matyti savo vaikus darbuojan-ties tarpe savųjų, o ne tarpe svetimačių.

J. Strižauskas.

Iš SLA. KUOPŲ DARBUOTĖS.

158 kp., Springfield, Ill.

Mūsų kuopoje, kaip ir kitose SLA. kuopose, kuriose vado-vauja rėksniai partizantai, kei-stenybių netruksta. Buves mų kuopos delegatas pereitame SLA. Seime — Jurgis Bulota, vis dar nenurimsta. Jis išdu-damas savo raportą virė sma-lą, tikrindamas, kad „Seime visuomenės atstovai palaikyti ant juoko ir jiems nedavė svar-styti SLA. reikalais kuopų įne-šimų“. Jis reikalavo, kad bu-tų išrinkta komisija parašymui protesto prieš tokį Seimo pasi-elgimą ir keliems jo draugams pritarus norėta tas įkūnyti, vienok kuopa tai atmetė.

Bet vis p. Bulota nenurimsta ir nori išnešti protestą. Mat jam ramumo neduoda algų pa-kėlimas Susivienijimui tarnau-jantiems žmonėms. Girdėjau jį girianties, kad protestas jau esą parašytas ir bus „pasitgas“ į laikraščius. Bet jei tokis pro-testas pasirodytų laikraščiuose, tai visi SLA. nariai lai žino, kad tas bus tik p. Bulotos ir jo

pritarėjų burbulas ir užtai ne-kaltinkit visos kuopos.

Ištikrųjų keisti žmonės tie-musų Bulotai! Patys buvo Seime, kuris pakėlė viršininkams algas ir tenai budami nei neprasizijo prieš algų pakėli-mą ir nei vieno balso prieš tą nutarimą nepaduoja. Šitą pa-reiškimą darydamas remiuosi SLA. Seimo protokolu, kur sa-koma: „Komisijos rekomenda-cija priimta be pasipriešinimo“. Vadinasi, niekas neabsavo prieš Prašymų, Skundų ir Ape-liacijų Komisijos rekomendaci-ją SLA. viršininkams algas pa-kelti. Taipgi ir „Tėvynės“ Re-dakcija keliais atvejais pažymė-jo, kad šita komisijos rekomen-dacija priimta net be jokių diskusijų ir priimta vienbalsiai.

Kur-gi tuomet buvo p. Bulota? Kodel nesipriešino Seime šitam nutarimui, o mažiausiai jau nors balsuoti prieš tai ga-lėjo. Vadinasi, patys Seime nutarė viršininkams algas pa-kelti ir dabar kuopose kelia triukšmą prieš tą savo nuta-rimą. Išvada pati savaimi pa-sidaro sekama: Seime patys nutarė pakelti viršininkams al-gas, kad tuo būdu turėjęs pro-gos Susivienijimo kuopose kel-ti vaidus ir suirutę. Ir šitokia rėksnių taktika netik mūsų kuopoje pasireiškia — organe teko pastebėti, kad ir kitų kuopų rėksniai tą patį daro. Rimti žmonės, kuriems rupi organizacijos labas, šitai nepa-ielgia. Yra labai nelokinga ir vaikiška daryti tarimus vien-tam, kad vėliaus turėjęs pro-gos prieš tuos tarimus protes-tuoti.

SLA. 158 kp. narys.

57 kp., Worcester, Mass.

SLA. 57 kuopos susirinki-mas, 7 d. rugsėjo, tęsėsi nuo 1 val. po pietų, iki 6:30 val. vakare. Po visų kitų raportų buvo raportas išduotas ir Po-litinių Kalinių Fondo Komis-ijos. Tur but nei pats Saliamo-nas neišaiškintų koki tie kalfi-niai yra šelpiami, nei nei komi-sija negali paaiškinti. Neišge-ro Kosulis, dar jaunas būdamas, pražilo tverdamas tą fondą.

Buvo raportas įvykusio 3 d. rugpiučio SLA. 57 kuopos pik-niko. Raportą išdavė Jusius, kuris buvo toks: Už barčekius kiek įplaukė pinigų, tai apriok-šus išlaidas SLA. 57 kuopa pa-sidalino su „Apšvietos Bendro-ve“ po 29 dol. su centais.

Kaip tik Jusius išdavė ra-portą, taip greit užsipoelė ant A. Kriaučialio, buk Kriaučialis neteisėybė rašė į laikraščius. Mat komunistų buvo didžiama, tai pasinaudodami proga suri-ko: „Išmest į korespondento vietos Kriaučialį“. Kaip tarė, taip ir padarė.

Ir kas galėtų išaiškint kitaip kaip tik per pusę pelną skirti? Turbut komunistai norėjo, kad 57 kuopos turtas: knygos, ku-riuos buvo leidžiamos išlaimej-imui tam tikromis kortomis ir kuopa padarė pelno apie 25 do-lerius už tas knygas, irgi butų padalinta per pusę. Bet-gi „Apšvietos Bendrovė“ pardavi-nėjo „mėnulio šviesą“ ir aš ma-nau gana gražaus pelno pada-rė, nes kostumierių netruko. Mañ nuvažiavus į pikniką, ma-tėsi žmonių gerai įkaitusių... Pradėjau teirautis, kur yra mieruojama, o gi žiūriu korta ant durų vieno rumo su para-šu: „Just for members only“. Bet sužinojus, kad ten ir ne „memberi“ lankosi, žingaidu-mo delei, pasivadinęs porą pa-žįstamų, kaipo liudytojus, ir aš įėjau ir žmonių buvo pilna...

Tai tau ir „Apšvietos Ben-drovė“! Mat kokią apšvietą lietuvių tarpe skleidžia... Tur-but užtai ir p. Kriaučialis išne-tė iš korespondento vietos, kad to visko neaprašė? Nieko ne-laukdami nauju kuopos kores-

pondentu išrinko J. Mikelaitį. Mat dabar bus jų žmogus ko-respondentu, kuris tankiai ra-šinėja į „Laisvę“ visokias nesą-mones apie 57 kuopą.

Toliau, tame pat susirinkime buvo kryžiavojamas p. Dėdy-nas su išdinku Jankausku. Baudė, baudė ne ir dar baus. Bet reikia pažymėti, kad pasi-dėkavojant vien p. Dėdynui Worcesterio komunistai ragus užsiaugino. P-as Dėdynas ga-vė paskolą \$8,000 dolerių ant komunistų namo iš SLA., ku-riame šiandien tarkuota netik patį Dėdyną, bet ir pačią Pil-domąją Tarybą visai šmeižia ir niekina.

Tuomi ir baigėsi susirinki-mas. Bet štai Jonas žalimas paškola lyg Pilypas iš kanapių ir sušunka: „Draugai aš turiu svarbų pranešimą! Štai žiūrė-dit S. Vitaitis, „Tėvynės“ red-aktorius, vieną mėnesį kiek al-gos pasiėmęs. Jisai buvo Wor-cesteryje ant Sandaros sein... o algą turbūt vistiek pasiėmė“. Ir bandė iš „Tėvynės“ skaityti atskaitą, bet žmonės nuvargin-ti per 6 valandas sukilo eiti na-mo, tai paskubomis tapo nu-tarta palikt kuopos valdybai tą dalyską ištirti. Reiškia, 57 kuopos valdyba tyrinėš kiek algos gauna gerb. S. E. Vitaitis. Lookout Mr. Vitaitis, nes ko-munistai gali pašaukti į Maskvą savo teisman.

Taipgi tas pats žalimas ir kiti tikrina, kad SLA. Sekr. p-lė Jurgeliutė yra surišta su Worcesterio 57 kuopos inci-dentu.

Taigi bereikalingai 57 kuopos pirm. Skliutas „Tėvynėje“ verikia, kad nesilanko į kuopos susirinkimus nariai ir taip to-liau... Aš prašičia gerb. pirmi-ninko štai ko: Neduok tiek daug savo vienminčiams tokių nesamonių kuopos susirinki-muose varinėti, tuomet lanky-sis nariai į susirinkimus.

J. Krasinskas,
57 kp. narys.

ATSISAUKIMAS Į SLA. NARIUS.

Aš Kristupas Indulis šau-kiuosi į visus SLA. narius — draugus ir drauges, kuopas ir apskrčius, meldsdamas visų na-rių susimylėti ant manęs ne-laimingo SLA. nario! Aš kele-tas metų kaip esu neregį ir negaliu užsidirbti sau kasnio sausos duonos. Viena, esu ne-regys, o antra — jau senatvė. Čia vėl artinasi šaltoji žiemuzė. Vasarą dar šiaip taip yra leng-viau, bet žiemą yra labai sun-ku tokiame žmogui gyventi.

Aš per ilgus metus priklausau prie SLA. pirmos kuopos, Edwardsville, Pa. Prisiprašiu vieno nario, kuris mane nuvedė į svetainę, kurioje laikyta su-sirinkimas 1 kuopos 14 d. rugs. Tokiu būdu meldžiau draugų, kad man pavylytų kreiptis į ki-tas kuopas, prašant susimylėji-mo ant manęs vargdienio neregio. Per organą „Tėvynę“ parašyti atsisaukimą 1 kp. pir-mininkas, V. Kamarauskas, pa-vedė atlikti M. Černiui. Taigi čionai ir Černius, aš, priduriu keletą žodžių nuo savęs. Aš melsčiau visų SLA. narių paau-koti po keletą centų K. Indu-liui, nes jis yra tikrai kritiškoje padėtyje. Tai vis turčių au-kos!

Meldžiū aukas siųsti vardu pirmos kuopos, sekančiu antra-šu: V. Kamarauskas, 179 Slocum Street, Edwardsville, Pa.

Varde nelaimingo K. Indu-lio—

M. Černius.

VILNIAUS REIKALUS CHICAGIEČIAI STUMIA PIR-MYN.

Vilniaus klausimu Chicagos lietuviai labai subruzdė ir spa-lių 9 dieną, 8:30 val. vakare, šv. Jurgio parapijos svet. tu-

rės massmitingą, į kurį yra kviestas iš Philadelphiajos Dr. Klimas, tik ką grįžęs iš Lietu-vos ir atlanke Vilnių. Bus po-ra vietos žymesnių kalbėtojų ir dainininkų.

Nuo šio susirinkimo Vilniaus Vadavimo Komitetas pradės sparčiai veikti, kad šiuomi svarbiu klausimu užinteresuoti visų kolonijų lietuvių. Šiuomi meldžiū, kad į virš minėtą susi-rinkimą atsilankytų visi Chica-gos lietuviai — SLA. nariai ir išgirstų raportus Vilniaus Va-davimo Komiteto delegatų, ku-rie buvo Washington pas pre-zidentą Coolidge Vilniaus rei-kalais ir ką mano toliaus veikti. Yra gyviausias dienos klausimas, kuriuomi privalome visi Ameri-kos lietuviai susirupinti ir pra-dėti remti moralu ir piniginiu būdu Vilniaus atvadavimą iš po kitių lenkų kruvinų nagų. Taigi tik visi tikrąjį lietuvių dar kartą surekime pečiai, o Vilnius — tikroji Lietuvos sos-tinė bus atvaduotas.

M. J. Damijonaitis.

Kuopu Susirinkimai

Bentleyville, Pa. SLA. 171 kuopos susirinkimas įvyks 12 d. spalio, 2 val. po pietų, Keistučio Svetainė. Visi nariai kviečia-mi susirinkti ir užsimokėti mēnesinius mokesnius. Atsiveski-te ir naujų narių prirašyti prie SLA. 171 kuopos.

M. Gramas.

South Boston, Mass. SLA. 43 kuopos susirinkimas įvyks pėtnyčioj, 10 d. spalio, 7:30 val. vakare, Lietuvių Svetainėj, kampas E. St. ir Silver St. Malonėkite visi nariai pributi, nes turime daug svarbių rei-ka-lų apsvastyti. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 43 kuopos.

Komitetas.

Brooklyn, N. Y. SLA. 38 kuopos bertaininis susirinkimas įvyks Nedėlioį, 5 d. spalio, 2 val. po pietų, svetainėj 260 Humboldt St., kampas Ten Eyck St. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti ir užsimo-kėti prigulinius mokesnius.

Turime ir kitų svarbių reikalų apsvastyti. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 38-tos kuopos.

A. Lesniauskas — sekr.

Mt. Carmel, Pa. SLA. 52 kuopos bertaininis susirinkimas įvyks 5 d. spalio, 2 val. po pie-tų, M. Amrozevičiaus svetai-nėj. Kviečiami visi nariai ir narės atsilankyti į šį susirinki-mą, nes turime daug svarbių reikalų apsvastyti.

Valdyba.

DuBois, Pa. SLA. 153 kuos-pos bertaininis susirinkimas įvyks spalio 5 d., 4 val. po pie-tų, paprastoj vietoj, 820 W. Weber Ave. Kviečiami visi na-riai ir narės į šį susirinkimą skaitlingai atsilankyti ir mēne-sines mokeskis užsimokėti. Tu-tasime ir kitų svarbių reikalų ap-svastyti. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 153 kuopos.

T. Valunas — sekr.

Amsterdam, N. Y. SLA. 272 kuopos susirinkimas įvyks 5 d. spalio, A. L. K. svetainėj, 17 Liberty St., 1 val. po pietų. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti ir užsimokėti už-vilkta mokeskis. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 272 kuopos.

V. P. — sekr.

Mahanoy City, Pa. SLA. 211 kuopos susirinkimas įvyks 5 d. spalio, S. Norkevičiaus svetai-nėj, West Mah. Ave., 1 val. po pietų. Visi nariai ir narės kviečiami skaitlingai atsilanky-ti ir užsimokėti užvilkta mo-kestis.

Valdyba.

Perth Amboy, N. J. SLA. 138 kuopos susirinkimas įvyks 5 d. spalio, 10 val. ryte, Svetai-nėj 667 Charles St. Kviečiami visi nariai skaitlingai susirinkti

ir užsimokėti mokesnius. Atsi-veskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 138 kuopos.

Kviečia valdyba.

VAIKO sveikata la-biausia priklauso nuo maisto kurį jam duodi. Lai nei viena motina nebando eks-perimentuoti!

Žindyk savo kūdikį, bet jei del kokių nors priežasčių jūsų pienas išsenka, nerizikuok maistais apie kuriuos nesi tikra,

Borden's Eagle Pie-nas buvo priimtas kūdikių maistas per virš 60 metų. Jis yra gamtiškas maistas, kuomet motinos pienas neprieinamas. Gydytojai rekomenduoją jį motinoms sunkiausiuose atvė-juose.

Jei nežinai kaip va-toti Eagle Pieną, prisiusk mums šitą paskelbimą ir mes pa-siūsime jums penėji-jimo instrukcijas. Kū-dikių Knygą ir kito-kias brangias infor-macijas dykai.

THE BORDEN COMPANY
Borden Bldg. New York

12

Bell Phone 5316

DR. E. G. KLIMAS

Jau sugrįžo iš Europos ir vėl praktikuoja mediciną poseno-vei žemiau telpančiu adresu. Ofiso valandos: Savam ofise nuo 8:30 val. iki 10 val. ryte; nuo 6 val. iki 8 val. vakare. Samaritan Ligoninėj, medika-lėj klinikoį, nuo 12 val. iki 1 val. po pietų. Northeastern Ligoninėj, vaikų džiovos klinikoį, antradieniai nuo 3 val. iki 5 val. po pietų. Kitais reikalais pasitarimas su-lig sutarties. 2538 E. Allegheny Ave., PHILADELPHIA, PA.

Ar Manote Va-žiuoti Namuos-na Ant Kalėdų?

SPECIALE DIDELE KALĖDŲ EKSKURSIJĄ

Rengia mūsų Linija po už-veizda savo locono atstovo

Laivu „ESTONIA“
3 Gruodžio 1924
11 val. ryto

Nuvažiuosit stačiai į Bal-tijos Jurių Portą kur per-sėsit ir be vargo vandeniu už keliolikos valandų į

Klaipėdą atvyksit

Parankiausia Linija į Klai-pėdą Visu Keilu Vandeniui

KITI IŠPLAUKIMAI:
Laivas „Estonia“ 22 Spalio
Laivas „Lituania“ 12 Lap.

Kitoms žinioms ir pre-kėms kreipkitės prie mu-sų paskirtų agentų

BALTIC AMERICA LINE
9 Broadway, New York

Skausmai, mėšlungis,

neuralgija ir reumatiškas gūlimai negali pasirodyti, kur tokiuose atsitikimuo-se yra vartojamas

SEVERA'S GOTHARDOL.

Geras linimentas nuo susin-gusių sąnarių ir raumenų, trau-kučių ir visokių kitokių skaus-mų. Gauk bonkute šiandien.

Kaina 50 ir 60 centai.

Gaujami bent aptiekoje.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

ITALIŠKOS ARMONIKOS.

Mes padirbame ir importuame visokių pė-mas klases rank-darbo ITALIŠKŲ ARMONI-KŲ geriausiu visame pasaulyje.

Garantuojame ant dešimto metų. Mūsų kaina yra žemesnė, negu bile dirbtuvė. Pirkėjams instrukcijos ant armon kos suteikiama veitu. Reikalaukite katalogo — prisiųsime. DYKA! RUATA SERENELLI & CO. 517 Blue Island Ave. Dept 107, Chicago, Ill.

Tel. Empire 7365

Dr. F. MATULAITIS,
322 Holbrook Ave.,
DETROIT, MICH.

Valandos:
12-2 p. m. ir 6-8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia.

Trysimas Visados Suteikia Palengvinimą! Neatidėkit ant riebaluotų maistų, kuomet jums būtini reikalingi lin-imentai!

Ireg. S. V. PATENT. Pat. Ofc.
vismot buvo parengtas gydytole. Jis yra puikusias ir labiausiai patvirtintas lin-imentas, kokį tik pinigai gali supirkti. Ner- tikrais, jei neturi INKARO vaisto-bastiklio.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

F. ŽIVATAS

Parduodu laivakortes ge-riausiu garlaivių kompanijų į visas dalis svieto. Perku ir parduodu namus, farmas (Real Estate). Inšurinu (apsaugoju) namus nuo ugnies, automobi-lius nuo ugnies ir atsakomy-bės nelaimė atsitikus.
Ofiso adresas:
1823 NO. MAIN AVE.,
SCRANTON, PA.

IR IŠ LIETUVOS VIA BREMEN

Ant puikiausio ir didžiausio Volkietijos laivo COLUMBUS

Tiktai aštuonias dienas ant vandenio.

Ne piliečiai gali pasive-čiuot su savo giminėmis už-rubežyje ir sugrįžti bėgyje dvylikos mėnesių į Ameriką. Toki pasažieriai nebus pri-skaityti prie kvotos.

Del informacijų kreipkitės prie vietinio agento, arba 32 Broadway, New York

NORTH-CERMAN
LLOYD

LIETUVIAI AMERIKOJE

DELEI WATERBURIO DRAUGIJŲ KVIESLIO.

„Tėvynės“ 36 num. tilpo Waterburio Lietuvių Progresyvių Draugijų Sąryšio Komisijos kvieslys, kuriame komisija atsišaukia į Connecticut'o pažangiausias draugijas, kviesdama pirsdama susižavimą pasekmingesniai veikimui prieš klerikaliską diktaturą Lietuvoje. Apie klerikaliską diktaturą visiems jau žinoma, ir prieš ją kovoti galime vien kultūrišku būdu, šviečiant liaudį, kuri gelbsti įvedime ir palaikyme tos klerikaliskos diktatos. Taipgi nūms reikia tam tikrų raštų — knygų paplėtimui tarp Lietuvos liaudies, kad ją pertikrinius apie klerikaliskos diktatos kenksmingumą visai Lietuvai ir patiems katalikams, Lietuvos piliečiams. Čia galime vesti ir gana narsią kultūrišką kovą prieš Lietuvos klerikalų geras raštus, kaip kad vedėme prieš carą.

Sužavėjimas padarys tikrai daug lėšų, kurios galima jau sunaudoti kovai. Lai kiekvienas demokratas ir draugijos pritarėntos tokiai kovai paskiria savo vienos dienos uždarbį, kad surinkti reikalingą sumą, skysiu, išleidimui „Palyginamosios Religijos“, apie kurią guodžiasi Dr. J. Šliupas, mūsų tautinio atgimimo veteranas, jog išleidimui truksta lėšų. Toliaus mums yra reikalinga visa eilė raštų iš „Katalikiškos Istorijos“ nuo 8-to šimtmečio iki Garibaldžio, kuris atėmė papomp politiško valdžią 1870 metuose. Kada Lietuvos liaudis dažinos katalikišką valdymo būdą iš praeties, tai mūsų kunigai liks genarolais be karių, be davatkų. Kunigus pergalesime tikrai su apvieta, su parodymu jų valdymo būdų iš praeties.

Sandariečiai ar Tėvynės Mylėtojų Draugija galėtų pasekmingai šią kovą vesti, bet ir visų demokratų priedermė yra prisidėti ir tuojau sudėti reikalingą kapitalą raštų rašymui, leidimui ir platinimui. Toki raštai, knygelės, turėtų apimti kiekvieną grįžtą Lietuvos ir Amerikoje. Sužavėjimais ir rezoliucijomis nieko nepadarysime.

Taigi, vyrai, pajudinkime žemę, ir mūsų bus gan greitais laimėjimas. Tūkstantis gerų demokratų, aukodami kas metas po vienos dienos uždarbį (apie \$5.00), sudėtų 5,000 dolerių. 10,000 gerų narių — demokratų sudėtų \$50,000 ir tt. Ana kun. Kasčiukas tokią kampaniją veda ir renka nuo katalikų po \$35.00 kovai prieš demokratiją. Argi pasiduosime? Niekad!

Nustokime tikėję tušties žodžiams ir rezoliucijoms, kur reikia aktyvio darbo. Taigi dirbkime!

Tautietis Demokratas.

BALTIMORE, MD.

Liet. Amer. Atletų K-bo darbuotė.

Praėjus vasaros karščiams mūsų L. A. A. K. pradeda ruošti prie plataus atletikos ir dailos darbo žiemos sezonui. Pirmutinis darbas, kuris stovi prieš mus, tai suorganizavimas sekmingų besket-bolinykų tyimų. Praeitais metais mūsų besket-bolės lošėjai darė didelį progreso ir turi puikių laimėjimų. Kad šiems mūsų lošėjai vėl galėtų daryt progresą lošimuose reikia dėti naujos energijos ir naujo darbo. Užtad paskutinį direktorių susirinkimą tapo tas klausimas plačiai apkalbėta ir pavesta revizijos komisijai del vykdinimo.

Numatoma, kad šį sezoną mūsų lošikai pajęgs atsistoti ir priešaky visų Baltimorės besket-bolės tyimų. To jiems ir linkėtina!

Turime žinių, kad bus proga pamatyti baltimoriečiams vienos iš žymiausių ristikinių. Ristikis ristikis! O žinot kas? Nugi tvirtiausios mūsų tautos spėkos: Karolis Požėla su J. Kamarasku. Šitos didės ristikynės įvyks ruošiu L. A. A. K-bo, kuris jau dabar ruošia ristikynės ir tuojau galės paskelbti ir dieną, kad įvyks, tik temyk!

„Dzimdzi-Drimdzi“ irgi yra atsikreipę į Kliubą, kad surengs jiems vakarą. Kliubičiai ir šį darbą ima į rankas ir tauris surengti jiems vakarą netolimoj ateityje.

Sale virš paminėtų parengimų, Kliubos rengiasi statyti scenoje puikų veikalį „Ant Bedugnės Kranto“. Šitas vaizdelis paimtas iš gyvenimo Lietuvos nusigėrusio ukininko ir yra labai originališka tema. Publikai turės labai daug juokų iš savo broliužų elgesio.

Vienas, kas pas mus yra labai dideliu trukumu, tai neturėjimas chorvedžio. Delei šio trukumo mes neturim jokio choro, kuris mums padainuotų mūsų liaudies dainas. Kliubas dėjo ir dabar deda visas pastangas, kad kaip nors tą taip didelę spragą užtaisius, bet dėja, iki šiam laikui nebuvo galima to atsiekti. Jei rastųsi muzikališkas žmogus, kuris turi supratimą apie choro vedimą, ir kuris mėgtų apsigyventi Baltimorėje, tai Kliubas dės visas savo pastangas, kad taiti įvykdinus. Norintieji tame reikale susižinot, galit atsišaukti Kliubos adresu: 539 Washington Bl.

Kaz. Liutkus.

Liet. Amer. Atletų K-bo Koresp.

DUQUESNE, PA.

Rugsėjo 21 d., Lietuvių Sveikatinėje, įvyko prakalbos, kurias surengė sugrįžę iš Lietuvos ristikiečiai. Kalbėtojai buvo trys ir taipgi buvo dainų, deklamacijų ir paskambino pianu p. J. Grajauskas iš Pittsburgh, Pa. Pirmutiniai du kalbėtojai buvo vietiniai, kurie kalbėjo apie Lietuvos padėtį ir žmonių gyvenimą mūsų tėvynėje ir neblogai paaiškino tuos reikalus.

Trečias kalbėjo kun. Garmus iš Braddock, Pa., kuris irgi vėtas po vienos dienos uždarbį (apie \$5.00), sudėtų 5,000 dolerių. 10,000 gerų narių — demokratų sudėtų \$50,000 ir tt. Ana kun. Kasčiukas tokią kampaniją veda ir renka nuo katalikų po \$35.00 kovai prieš demokratiją. Argi pasiduosime? Niekad!

Nustokime tikėję tušties žodžiams ir rezoliucijoms, kur reikia aktyvio darbo. Taigi dirbkime!

Tautietis Demokratas.

BALTIMORE, MD.

Liet. Amer. Atletų K-bo darbuotė.

Praėjus vasaros karščiams mūsų L. A. A. K. pradeda ruošti prie plataus atletikos ir dailos darbo žiemos sezonui. Pirmutinis darbas, kuris stovi prieš mus, tai suorganizavimas sekmingų besket-bolinykų tyimų. Praeitais metais mūsų besket-bolės lošėjai darė didelį progreso ir turi puikių laimėjimų. Kad šiems mūsų lošėjai vėl galėtų daryt progresą lošimuose reikia dėti naujos energijos ir naujo darbo. Užtad paskutinį direktorių susirinkimą tapo tas klausimas plačiai apkalbėta ir pavesta revizijos komisijai del vykdinimo.

aukų surinkta — neteko sužinoti.

Darbai čionai eina pamaži ir uždariai nevienodi. Taipgi čionai gyvuoja ir SLA. 172 kuopa, bet veikimu jokių nepasizymi delei savo neskaitytino burelio narių. Išlikusių tai yra neapsakomas apsilaidimas vietos lietuvių, kad iš apie 90 šeimynų lietuvių prie vietinės SLA. kuopos priguli tik 13 narių. Reikėtų ir patiems SLA. 172 kuopos nariams pasidaruoti ir vietos lietuviams atkreipti tinkamos dėmesį į SLA. organizaciją, kuri yra geriausia Amerikos lietuvių apdraudos ir pašalpos organizacija. Reikia dėti pastangų, kad kiekvienas vietos lietuvis pastotų vietinės SLA. kuopos nariu. Reikalinga daugiau agitacijos ir pasidarbavimo iš pusės SLA. narių, o kuopa greitai laiku sustiprėtų ir nariais ir veikimu.

SLA. 172 kp. narys.

WAREHOUSE POINT, CONN.

Čionai lietuvis ukininkas Kitikas išnuomavo savo atliekamą namą lenkam. Pastarieji nieko nelaukė išnuomotoj grįžioj įtaisė bravorėlį ir gyvena su Kitykais ir visi buvo patenkinti, nes biznis gerai ėjo. Sugyveno Kitykai su lenkais kuogeriausiais iki tol, kol nesusipuko delei degtinės kainos.

Vieną naktį Kitikas pajuto, kad jo garadžius dega, kuriame buvo pastatytas ir lenko gražus ir brangus automobilis. Pakilęs naktį bėgo basas gaisro gesinti ir patamsy užsistojo ant tabako ločiukės kriukelio ir gavo kraujo užnuodijimą. Antrytojas Kitikas nuvežtas į Hartford, Conn., į ligoninę ir dabar randasi tenai gana kritingoj padėty. Kraujo užnuodijimas taip toli apėmė, kad turbūt reikės koją nuplauti.

Kitikas užsistatė kaucijos 500 dol., kuris kaltinamas už leidimą savo namuose degtinę daryti, o lenkai buvo pabėgę. Bet pastaromis dienomis vienas lenkas suimtas ir jam užsistatė 2,000 dol. kaucijos paleistas iki teismo.

Tai matot kokios liudnos pasekmės įvyksta, kuomet žmonės užsiima tokiais peiktiniais dalykais, kaip degtinės darymu. Rodos, jau yra tūkstančiai pavaldžių tos žalos, kurią žmonėms atneša draugavimas su ta prakeikta pragaro smarve. Vienok žmonės vis dar nepailauja tuomi biauuriu darbu užsiimti ir tiek. Laikas jau susiprasti!

V. M.

CHICAGO, ILL.

„Tėvynės“ 37 num. pastebėjau pranešimą apie Valparaiso universitetą lankančių lietuvių kultūrinę darbuotę, ypač lietuvių literatūros draugijos Knygyno palaikymą ir tuomi begaliniai apsidžiaugiam. Juk išlikusių galima tik pasigėrėti, kad jaunoji lietuvių karta siekia mokslo ir lavinasi kiek išgalėdama, nes tik tuo būdu galima šviesesnių gyvenimo dienų susilaukti. Apšvieta ir mokslas, tai skaisčiausias žmonių kelodis geresnėn ateitin.

Kadangi tenai valparaisiečiai praneša, kad Valparaiso universitetas žymiai numažino mokesnį už mokslą ir pragyvenimą, kad tuomi patraukus didesnį skaitlių mūsų jaunuomenės aukštojo mokslo siekti, todėl čionai ir aš norėčiau paskelbti apie Chicago mokyklas. Štai yra Chicagoje daug progų pasimokinti vakarais įvairių dalykų, kurių mokina daugelyje Chicago mokyklų visiškai dalykai. Ypač vertėtų pasinaudoti vertelgystės kursais, nes nemaža lietuvių rengiasi būti vertelgomis. Be atatinamo išsilavinimo kad ir vertelgystėje pilnas pasisekimas beveik neįmanomas.

Norint mokintis patarti na atskreipti į Crane Technical High School ir čionai galėsite pasirinkti tokį mokslo kursą, kokio tikėtai norėsite.

J. Kamendulis.

PATERSON, N. J.

Lietuvių šilko Audėjų skyrius, laikytame savo susirinkime 10 d. rugs., 1924 metų, 62 Lafayette St., išnešė sekančias tris rezoliucijas:

I Rezoliucija.

Prieš tuos audėjus, kurie išėjo į generalį streiką ir pasitraukė iš kovotojų eilių: Sužinota, kad nekurie nuvažiojo į Pa. valstiją ir ten dirba ant 4 staklių (looms), kiti taip pasitraukę, arba kur dirba ar ieško darbo, arba namie sėdi ir nepasirodo nei pikietavime, nei ant mitingų. Ar tie žmonės apsilėidę, ar nori pasirodyti ištikimais darbdaviams? Ar gi tiems žmonėms bus malonu grįžti atgal kada viskas pasibaigs, ar gi malonu pažvelgti į išbliskusių ir suvargusių kovotojų veidą, ar gi jiems sažinė neprimena, kad jie pasitraukė iš kovotojų eilių? Kiekvienas kovotojas atsakys jam: grįžti, ten, iš kur buvai pabėgęs, nes mes kovojam už savo ir kitų darbininkų gyvenimo pagerinimą.

Visi lietuviai šilko audėjai per šį susirinkimą pasipiktino tokiu pasielgimu, bet duodama proga stoti jiems kartu į ekonominę kovą. Bet jeigu nesugrįžti iki pabaigai šios nedėlios, tai jie Paterson'e pas visus lietuvių darbininkus nustoja gero vardo ir pasitikėjimo.

II Rezoliucija.

Atsirado ir tokių lietuvių, kurie streiklaužia, ypatinai 2 mergaitės, kurios streiklaužia pas American Silk Co. Buvo išrinkta komisija su jomis pasikalbėti. Komisija buvo nuėjus į jų namus ir prašė gražumu, kad paliautų, bet viskas veltui. Tos mergaitės turi tėvus ir pas juos gyvena. Ar gi tie jų tėvai nesupranta kokį negražų darbą jų dukterys daro. Kiekvienas streiklaužys gauda darbininkų peilyje ir piama, padeda darbdaviui sulaužyti streiką, atima paskutinį duonos kąsnį iš darbininko šeimynos ir pila didžiausią apmaudą ant darbininkų.

Tačiau Paterson'o šilko audėjai savo susirinkime nutarė amžinai pasmerkti tuos, kurie šiam streike laužo streiką. Nutarė su tokiais nedraugauti, nekaltinti ir visur juos ignoruoti. O jeigu nenustos dirbe, tai bus jų ir vardai paskelbti spaudoje.

III Rezoliucija.

„Vienybė“ rugs. (sept.) 9 d., No. 109 patalpino savo skiltyse sekančią žinutę apie Paterson'o šilko audėjų streiką: „Pikietavimas Atšauktas Patersono Streiko. Paterson, N. J. streikuojanti šilko audėjai, kurių dar yra apie 4,000, nutarė daugiau šapų nepikietuoti, kadangi policija areštavo 107 aną dieną ir pikietavimą draudžia“.

Tačiau mes Paterson'o šilko audėjai pareiškiame visuomenei, kad tas viskas, kas buvo „Vienybėje“ patalpinta apie Paterson'o streiką yra klaidinga žinia. Šilko audėjų unija nėra nutarusi atšaukti pikietavimą nors ir buvo suareštuota 107 pikietuotojai ir pikietavimas eina dar smarkiau.

Komisija:

O. V. Kulikaitis,
J. J. Dulkis,
M. Švedas.

Redakcijos pastaba. Jokiais faktais neparemtus priekaištus „Vienybė“ buvome priversti

apleisti, nes SLA. organui tokius priekaištus kitiems laikraščiams skelbti negalima. Pagaliau, reikia pastebėti ir tai, kad gerb. streikių komitetas jau net išvada daro ir laikraščius apkaltina, kad jie ima žinias iš klaidingų šaltinių, kurie streiką neteisingai aprašo ir reikalauja, kad žinios apie streiką būtų imamos tik iš patikėtų šaltinių, vienok jų „patikėtų šaltinių“ nenurodo. Pagaliau ir pats streikių komitetas visu streiko laiku teikė tik šį pranešimą „Tėvynėi“ prisiųsti. Todel drįstame daryti išvadą, kad ir „Vienybė“ jokių pranešimų „nesiuntinėta. Tokiame atsitikime lietuvių laikraščiams ir telieka vienatintis šaltinis žinios apie streiką imti — anglų spauda. Jei anglų spauda skelbia klaidingas žinias, tai lietuvių laikraščių negalima kaltinti už pakartojimą jų žinių, kuomet jie kitų šaltinių teisingoms žinioms pasisemti neturi. Mes papratę perdaug greitai galutinas išvadas daryti ir kitus žmones apkaltinti.

Kuomet senyva našlė sau įsikalba, kad ji negalinti gyventi be kito vyro, tai jos gyvenimo tikslas labai menkas.

STRAIPSNIS 91.

PIENO PAŠILDYMAS.

Kad pašildytum pieną iki tinkamos temperatūros, idėk bonkutę į indą šilto vandens taip, kad vanduo pasemtų visą pieną. Virink, bet neuvirink. Bandant šiltumą, užlašink ant rankos. Jei jaučiasi maloni šiluma, tai kudiukui tiks. Jei pienas per karštas, atvėsink, pakišęs po kranu šalto vandens.

KUDIUKO LAIKYMAS BONKUTE PENINT.

Kudiukui čiulpiant reikia jį ant kelių laikyti, galvą ilsinant ant rankos. Bonkutę reikia laikyti per visą laiką, ir tokioje pozicijoje, kad bonkutės gūryklu nuolatos būtų pieno. Jei taip yra, tai neleidžiama orui čiulpiant per čiulpiuką. Duok kudiukui progą gerai sukąsti čiulpiuką.

PENĖJIMO ILGIS.

Čiulpimas turi baigtis i kokią dvi dešimtis minučių. Jei kudiukas rija go-džiai, atitrauk čiulpiuką valandėlei, kudiukas mieguistas, neduok snausti kol neisbaigs bonkutės. Jei to nežiurint, užmigty, atimk bonkutę ir neduok nieko iki kitam sykiui.

JEI JUSŲ KUDIUKS NEDAPE-NĖTAS, TAI PRIEŠ JI STOVI LIGA.

Nežiūrint progreso medicinoje ir apšviatos, šeši milijonai mūsų vaikų mokyklose yra nedapenėti. Kaitos daugiausia motinos, nes jos nepa-žįsta pavojaus ženklų. Blogas penėjimas yra gilus, vidinis dalykas. Jis pradeda savo mirtiną darbą pirm, negu nepastebintieji pamato. Blogiausia tai tas, kad jis paliečia visus. Nedapenėtas kudiukas labai tinka ligoms. Pavyzdžiui džiūva bu-joja tarpe tokių. Nebutų taip sunka išnaikinti taip vadinamas vaikystės ligas jei būtų galima prašalinti nedapenėjimą. Kiekviena motina turi apsaugoti savo kudiuką del jos pačios labo ir del labo kitų vaikų.

Nedapenėjimas yra vaisius blogo maisto. Pridedant Borden's Eagle Pieną į vaikų valgių motina gali bu-ti tikra, kad teikia jiems tikrą ap-saugą. Nelabai senai moksliški eksperi-mentai daryti su mokyklų vaikais parodė, kad Eagle Pienas atžymėti-nai pasekmingas gydant nedapenėji-mą. Vaikai gavę Eagle Pieną rodė daugiau progreso negu penėti su paprastu bonky pienu. Daugelis au-go du syk smarkiau. Nes Eagle Pienas turi kiekvieną veikimą, reika-lingą vikrai sveikatai.

Skaityk šituos straipsnius kas sa-vaite ir pasidėk atečiai.

DYKAI

Šie Visi Reikalingi
Namams
Daiktai
už Leibelių nuo

Magnolia

ir

Star Pieno

Kiekviena Šeimininkė

reikalauja pieno ir cukraus kada kasdien gamina valgius savo šeimynai, ir kiekvienai šeimyninkei reikia puodų, indų, stiklų, ir dubenų tuos valgius gaminti. Prie to ji didžiausią mažais pagražiniais šen ir ten pastatytas, kurie namus dabina. Tos šeimyninės, kurios pirkus mūsų rūšis kondensuoto pieno, galės gauti tuos visus namų dalykus visai dykai, vien sutauptant leibelius nuo mūsų blešinių. Mūsų rūšis kondensuoto pieno yra geriausias ir mūsų dovanos duoda geriausią vertę ir ilgą tarnybą. Tas dovanas, kurias čia matote ant paveikslų tegalima gauti vien mūsų premijų krautuose. Jų paštą nesunčiame.

SPECIALIS PASIULYMAS.

Jei išrašysi šio apgarsinimo kuponą ir nuneši jį į arčiausią dovanų krautuvę, žemiau nurodytais antrašais, arba prisijusi mums, tai gausi Paveiksluotą Dovanų Katalogą ir ypatingą dovanų kortą, kuri skaitysis už 10 leibelius. Bus priimama tik viena tokia korta nuo vieno pirkėjo duodančio 40 ar daugiau leibelius. Bile mūsų Dovanų Krautuvė apmokės šią kortą su bile kitais leibeliais nuo šitų blešinių. Jei Tamstos mieste nėra krautuvės apmokėjimui šią leibelų ir Ypatingos Dovanų kortos, tai prisijusk juos į Borden Premium Company, 44 Hudson St., New York City, kartu su numeriu dovanos iš Paveiksluoto Dovanų Katalogo, ir mes ją prisijusime Jums be iškaščių.

NEW YORK CITY,
44 Hudson Street
netoli Duane Street
434 West 42nd Street
netoli Ninth Avenue
1427 Third Avenue
netoli 80th Street
61 East 125th Street
netoli Madison Avenue
578 Courtlandt Avenue
netoli 150th Street, Bronx
BROOKLYN, N. Y.
570 Atlantic Avenue
netoli 4th Avenue
2 Sumner Avenue
netoli Broadway

LONG ISLAND CITY
44 Jackson Avenue
netoli 4th Street

JERSEY CITY, N. J.
350 Grove Street
netoli Newark Avenue
584 Summit Avenue
netoli Newark Avenue

NEWARK, N. J.
23 Warren Street
netoli Washington Street

BAYONNE, N. J.
325 Broadway
netoli 15th Street

Už 15 Leibelių

Už 135 Leibelių

Už 65 Leibelių

Už 160 Leibelių

Už 40 Leibelių

Už 60 Leibelių

Už 172 Leibelių

Už 193 Leibelių

Už 207 Leibelių

Už 242 Leibelių

Už 190 Leibelių

„Kaldėjų Šventėms Taupykit Leibelių už brangių Dovanų“

KUPONAS
Borden's Premium Co., Inc.,
44 Hudson Street, N. Y. C.
Date: October 3, 1924.
Šis kuponas turi būti perkeistas i 15 dienu nuo virš paduotos datos ant Specialės Dovanų Kortos.
Vardas (12)
Adresas (Lith.)

ŽMONIŲ SVEIKATA

NEPAMATUOTA BAIMĖ LIGŲ.

Dar šiais laikais daugely vietų randasi neišaiškina-moji, nesuprantamoji ir ne-pamatuota baimė baisių epidemijinių ligų. Šiame klausime Suv. Valstijų Viešos Sveikatos Biuras, prašaliniui nepamatuotos bai-mės, pamini keletą budų kuriais ši šalis yra apsaugo-ta nuo tų epidemijų.

Senais laikais, kada dar marų priežastys nebuvo ži-nomos, mūsų ainiai many-davo, jog marai buvo dar-bas blogų dvasių ir kitų vaidentuvės sutvėrimų. Ki-ti manydavo, kad buvo tei-sėtas žmonių pabaudimas už išpildytas nuodemes. Daugelis iš tų nuomonų dar randasi mūsų tarpe ir šiandien. Nėra stebėtina, jog senieji ir viduramžiai žmonės labai išgązdinti epi-demijų ir ligų, nes tų ligų priežastys nebuvo žinomos ir jie nieko nežinojo apie tuos kelius, kuriais tos ligos platindavosi. Buvo epi-de-mijų, kurias dabar gyve-nantieji žmonės dar atsimena; tokios ligos kaip chole-ra, geltonasis drugys, rau-pai ir šiltinė sukeldavo tie-siog panikas, nes tankiai tie marai suparalyžavo vietinį prekybos ir pramonės judė-jimą tam tikram periodui. Šiandien mes jau žinom kaip tos ligos platinasi ir kaip jas galime sulaikyti, todėl neturėtų būti jokio pamato panikai, jeigu kur nors tos ligos ir pasirody-tų.

Šiandien gerai informuo-tas asmuo žino, kad jeigu jis nori išvengti rau-pų ir jeigu to noro priežastis yra baimė mirties arba baimė kuno subiaurinimo, jam tik-tai reikalinga būti išeipytu. Ir jeigu tas išeipijimas pa-sekmingai įvyksta, tai jis gali būti tikras, jog jis ap-saugotas nuo rau-pų.

Buboniškas maras, arba taip vadinamoji juodoji mirtis, yra užkrečiama li-ga, kurią žmonės gauna nuo žiurkių, kurios stimpa nuo tos ligos ir bluos perneša tą ligą žmonėms. Tos blu-sos užmuša netik žmones bet ir gyvulius. Mes esame jau turėję šį marą prie Ramiųjų Jurių ir Gulf of Mexico pakraščiuose. Jei-gu šis maras pasirodytų At-lantiko uostuose, mes dabar žinome, jog negalime užsi-krėsti juomi, jeigu apsisau-gosime nuo žiurkių ir blu-sų. Jeigu nebutų žiurkių arba kitų panašių sutvėri-mų, butent voverių, tai šitos ligos visai nebutų. Žiur-kė yra priežastimi šios li-gos.

Buvo laikai, kuomet gel-tonasis drugys sukeldavo paniką mūsų pietinėse vals-tybėse. Ir suparalyžavo prekybą ir pramonę iki pirmo šalčio. Po šalčio pa-sirodymui liga išnyko. Tas išsigandimas buvo toks keistas, kad daugelis iš ma-žųjų apskrčių išteigė net apsiginkluotą kvarantiną, atskirtą nuo viso pasaulio. Mes dabar žinome, kad tam tikras uodas platindavo šią ligą, ir kad mes geltonajį

drugį negalime gauti ki-taip, kaip tik per įkandimą šio uodo. Jeigu nėra uodu, tai ir geltonojo drugio nėra. Todėl tik uodas yra kaltas šios ligos platinime.

Tankiai matome baises pranešimus apie šiltinės pa-vojų ir bėdnesnės miesto dalyse kaip kada toji liga ir dabar pasirodo. Šiltinė pa-sirodo kvarantine, Ellis Sa-loje, ateivių tarpe. Toks retas atsitikimas neturėtų būti priežastis ypatingo ru-pesčio. Žinoma, kad utėlės perneša šiltinę nuo žmogaus į žmogų. Žmonės, kurie švariai užsilaiko ir utėlių neturi, visai gali būti ra-mūs, nes jie šiltinę susirgti jokiu būdu negali. Kur nėra utėlių, ten nėra ir šilti-nės. Utėlės, o ne kas kitas, yra kaltos šiltinės platinime.

Aziatiška cholera yra už-krečiama taip kaip šiltinė geriant vandenį, pieną arba valgant valgi, kuris užkrės-tas. Jeigu jūsų Sveikatos Departamentas su jūsų pa-galba priverčia miestą su-teikti vandenį ir pasteurizuotą pieną, tai vienintelis pavojus lieka, kad valgis gali būti užkrėstas pardavė-jo arba jo nešiojo, kuris užsikrėtęs tų ligų perais.

Šiltinės arba Aziatiškos choleros perais užsikrėtęs gali išrodyti visai sveikas asmuo, neparodantis šios li-gos simptomų arba ženkly. Šis faktas yra ypatingai ga-limas su šiltine. Perus per-duoda nešvarus pirštai, ku-rie čiupinėja valgi, ypatin-gai pieną. Kaip kada ža-lias valgis, butent salotos, gali šią ligą turėti, nors sa-lotos yra labai geras valgis, turintis savyje tam tikrą vitaminą, kuris yra reika-lingas kunui. Jokis nešio-tojas neturėtų valgi su savo rankomis judinti ir visi, ku-rie valgi ima į rankas, ku-švariausia tas rankas turėtų užlaikyti. Dar yra kitas apsaugojimo budas prieš šiltinę, butent, išeipijimas. Šiandien galime išeipymu visiškai apsisaugoti nuo šil-tinės. Išeipijimas yra iš-mingasis budas apsisau-go-jimui, ypač keliauninkams ir tokiu pat būdu galime apsisaugoti nuo difterijos.

Rau-pų baimė yra visiškai be jokio pamato. Bai-mė šios ligos siekia Biblijos laikus. Tais laikais nelai-krėsti juomi, jeigu apsisau-gosime nuo žiurkių ir blu-sų. Jeigu nebutų žiurkių arba kitų panašių sutvėri-mų, butent voverių, tai šitos ligos visai nebutų. Žiur-kė yra priežastimi šios li-gos. Bet senoji šios li-gos baimė dar gyvuoja ir ta

nepamatuota baimė randasi mūsų tarpe nuo tų laikų. Jeigu mes žinotume apsau-go-jimus, kuriuos šis kraš-tas naudoja prieš tos ligos įėjimą į šią šalį, tuomet vi-sa baimė išnyktų. Jung. Valstijų Viešos Sveikatos Departamentas kvarantiną naudoja prieš šitas ligas: šiltinę, geltonąjį drugį ir cholera visuose mūsų uos-tuose.

Kiekvienas laivas, kuris keliauja į Jung. Valstijų uostą, prieš apleidžiant svetimą uostą privalo iš-gauti iš Jung. Valstijų kon-sulo sveikatos liudijimą. Šis liudijimas laivams duo-damas tik tuomet, kuomet prirodo, jog tas laivas iš-pildęs visus Jung. Valstijų Viešos Sveikatos Biuro kvarantinos reikalavimus. Šis biuras užlaiko gydyto-ja didžiuosiuose uostuose ir jų darbas yra prižiūrėti, kad esmenys, kurie keliauja į šią šalį, būtų švarūs ir jeigu reikalinga disinfek-cija, tai ji panaudojama net keleivių bagažams.

Todėl mes galime būti ra-mūs, nes šis kraštas yra ap-saugotas nuo baisiausių li-gų. Butų daug mažiau bai-mės visuomenės tarpe, jeigu žmonės žinotų apie visą šią apsaugojimo darbą.

PIRMA PAGELBA ELEKTROS NUTRENKTAM.

Ką daryti, kuomet pasi-taiko, kad ką nors elektra nutrenkia, turi būti visiems žinotina. Čia porą patari-mų, kuriuos duoda Tauti-nės Elektros Šviesos drau-gija liepos mėn. „Hygeia“ žurnale.

Pirmiausiai reikia žmogų atitraukti nuo elektros, už-sukant sūkuriaciją arba at-traukiant jį šalin imant su guminiems pirštinėms, sau-lingais drabužiais arba medžio pagaliais. Šie dalykai ne-prileidžia elektros prie kito. Jei būtų reikalingas perkirpti dratą, reikia tai daryti su kirviu arba kitu įrankiu, turinčiu medinį kotą ir tai darantis turi užsigrižti, kad išvengtų elektros bliksterė-jimo.

Reikia nutrenktąjį pagul-dyti kniupščia, su viena ranka prilaikant veidą, kad tuomi leidis per burną ir nosį liuosai kvėpuoti.

Reikia imtis priemonių kvėpavimui sugrąžinti, at-liuosuojant drabužius, de-dant amoniją prie nosies ir laikant jį labai šiltai už-klotą. Pradėjus ligoniui kvėpuoti, reikia jį gerai saugoti, kad nesustotų. At-sitikime, jei sustotų kvėpa-ves, reikia vėl imtis priemo-nių kvėpavimui sugrąžinti.

F. L. I. S.

Tavo Pareiga Jais Rupintis.

Masi kodėl negali niekuom sau pagelbėti? Kuomet jų vidi-riai užkietėja, jie netino kas jiems kenkia. Tai yra reikalinga jų motinos! Prisiurkite juos rupestingai. Pridabokite, kad jų viduriai veikty kiekvieną dieną. Ir jei apstuldyti nors mažiausia vidurių užkietėjimas, duokite jiems Bamberio-Kudikių Gerinamąjį Draugą. Kudikius męsta jį. Jie net praso daugiausia. Jis veikia greitai, len-gvai, tikrai. Bonka Sūc. aptiekose ar tiesiai iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

KALENDORIUS!

Kiekvieno žmogaus gyvenime būtina yra reikalingas Ka-lendorius, kad turėti kaip informaciją: apie šventes, istori-nius įvykius ir šiaip gerų pasiskaitymų. Sandara šiais metais kaip tik ir išleido tokį Kalendorių, kuriame telpa daug cilių, informacijų ir šiaip naudingų skaitymų. Kalendorius kainu tik 25c. Tad prisiurškite pašto ženklialais, o Kalendorius Tams-tai bus pasiųstas. „Sandaros“ savaitinio laikraščio prenume-rata metams Amerikoje \$2.50, Lietuvoje \$3.00. Kas užsirašys „Sandarą“, tas gaus Kalendorių kaip dovaną.

SANDARA,

327 E Street,

So. Boston, Mass.

DIRVA

Moksl. Literatūros ir Politikos Savaitraštis Išeina Penktadieniais, 8 puslapių, didelio formato, visuomenės laikraštis.

Prenumerata metams \$2.00
Lietuvon metams \$3.00

Pusei metų pusė kainos.

„D I R V A“

3352 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

„Dirvos“ Agentura Siunčia Pinigus į Lietuvą ir Partraukia Gimines į Ameriką.

V I E N Y B Ė Liaudies Universitetas.

Tas, kuris turi 37 metų „Vienybės“ komplektus, turi namuose turtą, kurio kultūrinė vertė atstoją pa-garsėjusią pas amerikonus „Five Foot Book Shelf“ išleistą Harvardo universiteto prof. pagelba.

Ir kiekviename numery „Vienybės“ kultūros tur-tas didėja eilėmis, apsakomis, mokslo straipsniais, žiniomis iš visų pasaulio kraštų ir Lietuvos.

Keturi doleriai ant metų reikšia truputį daugiau kai centas į dieną. O už juos gausite „Vienybę“ kas antrą dieną ir džiaugsitės kas dieną.

V I E N Y B Ė,

193 Grand St.,

Brooklyn, N. Y.

T Ė M Y K I T E !

Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluo-tas Veiklas Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pa-žangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai išeivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsi-sakysite, tuo greičiau apsipatinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina.....\$1.50

Drutame apdare \$2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės“ Ad-ministraciją šiuo adresu:

“TEVYNĖS” ADM.,

307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

Biznieriai Garsinkitės „TEVYNEJE“.

DABAR UŽSIRAŠYK

“AMERIKOS LIETUVI”

Amerikos Lietuvis, savaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, naudingų mokslinių straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietu-viui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražų sieninį kalendorių. Užsirašykite dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėti Amerikos Lietuvių pardavinėt knygas ir gražias laiškam popieras.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokit taip:

“AMERIKOS LIETUVIS”

15 MILLBURY ST.,

WORCESTER, MASS.

SUSIVIENIJINO

LIETUVIŲ

AMERIKOJE

KNYGYNE

Galima Gauti Sekan-

čios KNYGOS:

Amerika—Informacijos apie Ameriką ir tt. 100
Aprauda ir Pašalpa — pusl. 32 10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija) 20c.
Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl. 10c.
Kas iš Kur Pareina? 20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Anglai .. 20c.
Kelonė į šidlavą — pusl. 48 15c.
Konradas Velenrodas — pusl. 24 15c.
Kražių Skerdynės ir Jos pasekmės 15c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos
Karės Metu pusl. 102 35c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 .. 40c.
Nuo Deginės — pusl. 19 10c.
Petras Žemaitis — pusl. 69 20c.
Perspėjimas apie šventą Tikėjimą—pusl. 63 10c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 10c.
SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo
apdarais 2.00
Susiprato — pusl. 64 20c.
Viršminėtas knyges SLA. nariai gauna už
pusę kainos.

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA

UZ PILNĄ KAINĄ:

Grazi Madeliona — Melodrama 4-rių aktų 50c.
Kunigas Macochas—4-rių aktų tragedija .. 35c.
Aisopo Pasakos — pusl. 364 \$1.25
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje—pusl. 258 1.00
Paskaitos iš Bijologijos ir Bakterijologijos
—pusl. 172 50c.
Žmogaus Pareigos — pusl. 245 1.00
Žodynas Lietuviškai-angliškai ir angliškai
lietuviškos kalbų. Sutaisė A. Lalis
Pusl. 1,274. Kaina \$10.00
Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko se-kančios kompozicijos del solo, duetų, kvartetų, chorų, etc.
Eglė \$10.00
Penkių Metų Kanklės \$5.00
Liet. Dainos 50c.
Birutės arija 30c.
Pasaka 30c.
Kanklės 1920 m. \$2.00
Aras, kvartetas 40c.

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30-th Street

NEW YORK, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

Artistas Babravičius Broklyne sužavėjo.

Pereito sekmadienio vakarą, Academy of Music Salėje, Broklyne, įvyko taip nekantriai lauktas artisto Juozo Babravičiaus koncertas. O kaip puikiai p. Babravičius dainuoja!.. Kaip norėtusi gyvu žodžiu apsaityti tas jausmas, kurį sukėlė žmogaus sieloje tokis dainavimas, kaip dainuoja p. Babravičius. Bet tai galėtų padaryti tik genijus, kuris mokėtų galingos dainos aidus žodžiais nupiešti. Trumpai pasakant, šiūni savo koncertu p. Babravičius sužavėjo Broklyno koncertų lankytojus ir juos išskėlė kartu su savim galingos dainos sparnais į žavėjantį muzikos pasaulį. Tokio dainavimo dauguma Broklyno lietuvių koncertų lankytojų, dar nebuvę girdėję.

Kadangi pasižadėjo „Tėvynėi“ parašyti šio koncerto recenziją specialis mūsų korespondentas, tai čionai delei laiko ir vietos stokos pažymėsim tik tiek, kad p. Babravičius yra tikru dainos karaliumi ir jis galingai viešpatauja dainos pasaulyje. Programos šio koncerto buvo labai vykusiai parinktas ir dar geriau išpildytas. Ir reikia pažymėti tas faktas, kad publikoje nesigirdėjo nė vieno balso, kuris reikštų nepasitenkinimo koncertu ir kiekvienas numeris buvo griausmingų aplodismentų sutiktas. Publikai daugiau suprantamus dalykus gerb. dainininkas turėjo pakartoti, nors kiekvienam norėjosi, kad jis pakartotų kiekvieną numerį.

Daug kartų teko girdėti nusiskundžiant, kad lietuvių nemoka užsilaikyti koncertuose, vienok apie šio koncerto publiką to pasakyti negalima, nors ir čionai beveik išimtinai vieni lietuviai visą publiką sudarė, kurios buvo viršaus 500. Vadinasi, duok lietuviams tikrai realų dalyką, kokius matome svetimauciu scenoje, o ir lietuviams mokės tinkamai įvertinti. Šitas p. Babravičiaus koncertas aiškiai parodė, kad lietuvių moka įvertinti tikrai gerą — artistišką dainavimą ir todėl šio koncerto publika plojo, plojo dainininkui ir rodos tam plaukimui ir galo nebus. Ir visa jautresnė publika plojo širdingai — net su ašaromis akys, norėdama, kad gerb. Babravičius dainuotų ir dainuotų nors per visą naktį.

Ant galo, su apgailestavimu reikia pasakyti, kad publikos buvo permaža dėl tokio koncerto. Gal tas įvyko dėlto, kad nekartą lietuvių suvilti bereikalingais gyrimais — perdėtai gyrimais tokių pagyrių nevertų artistų, todėl publika jau pradeda nebetikėti mūsų laikraščiams ir pagarsinimams. Bet jei antru kartą būtų surengtas p. Babravičiaus koncertas Broklyne ar New York'e, tai drąsiai galima sakyti, kad publikos būtų daug daugiau — gal sve-tainėn netilptų, nes ir dabar girdėjusieji p. Babravičiaus dainuojant dauguma sakosi, kad tikrai eiti jo klausyti į kiekvieną jo rengiamą koncertą. Bet ir nedyvai, nes kiekvienas bent kiek suprantantis dainavimą kitaip kalbėti negali. Klausant p. Babravičiaus dainavimo niekuomet nenuobostų! Galėtai jo klausyti dieną ir naktį — nevalges, nemiegojęs ir tai nebūstų. Tai tokiu dainininku yra p. Babravičius ir visų broklyniečių didžiausiu pageidavimu yra, kad dar nors kartą tektų išgirsti p. Babravičiaus dainuojant. Linkėtina, kad tokių broklyniečių pageidavimas išsipildytų!

Dr. Klimas Apie Lietuvą.

Rugsėjo 23 d. vakare, Liet. Atstatymo B-vės ofise, New York'e, buvo sukviesta New Yorko-Brooklyno ir apylinkės sandariečių veikėjų konferencija, kurioje dalyvavo gana skaitlingas būrelis veikėjų net ir iš tolimesnių kolonijų. Buvo atvykusių būrelis veikėjų iš Newark, N. J., taipgi dalyvavo p. F. Živatas iš Scranton, Pa., ir inž. Čeliadinas iš Philadelphia, Pa., kaip svečias. Į šią konferenciją atvyko specialiai iš Philadelphiajos ir rugsėjo 22 d. grįžęs iš Lietuvos Dr. E. G. Klimas, kuris su draugais buvo nuvykęs namo.

Pirmininkaujant pil. A. B. Strimačiui ir sekretoriaujant pil. P. Bukšnačiui atidaryta konferencija ir pakviesta D-ras Klimas padaryti pranešimą apie Lietuvą, ypatingai apie Vilniaus lietuvių padėtį, nes jis aplankė ir Vilnių. Gerb. svečias kalbėjo apie porą valandų, smulkmeniškai nupiešdamas savo įspūdžius iš kelionės. Vokietijoje esą pragyvenimas labai brangus ir rodos turėtų būti didelis skurdas, nes darbininkai labai mažai uždirba, sulysinus su pragyvenimo kainomis. Vienok paviršum pažvelgus to skurdo Vokietijoje nesimato, nes net paprasti restoranai skaitlingai lankomi publikos ir mato, si, kad paprasti darbininkai įstengia net gerai pasilinksmin-ti. Berline esą pilna gatvėse gerai išrodančių ir puikiai apsirengusių žmonių. Taipgi D-ras Klimas atlanęs porą buvusio kaizerio palocių, kurie šiandien paversti muzėjais ir juose yra daug brangių ir įdomių dailės kūrinių. Prancijoje esą matosi didesnio skurdo, nors pragyvenimas yra daug pigesnis, negu Vokietijoje. Taipgi prancūzai daug mandagesni ir draugiškesni žmonės, negu vokiečiai.

Apie Lietuvą D-ras Klimas pasakoja tą patį, ką ir kiti amerikiečiai. Jisai taipgi pažymi, kad visame Lietuvos gyvenime yra didelis apsilaidimas, kuris aiškiai matosi tiek pas valdininkus, tiek ir pas pačius ūkininkus. Jam labai nepatinka Lietuvos valdininkų išpūnėjimas ir darbo nepaisymas. Vienok, esą tas pats — dar net daugiau, gyvuojia ir kitose Europos valstybėse, ypač Lenkijoje. Taipgi esą Lietuvos žmonės per daug skundžiasi sunkenybėmis net ir tokiuose atsitikimuose, kur tokių sunkenybių visi nesimato. Tas nusiskundimas esą Lietuvoje virtęs kroniška liga ir kiekvienas skundžiasi net iš tokių žmonių, kurie įstengia po tris tarnautes samdytis ir jų žmonos daugiau nieko neveikia tik ponauja. Abelnai D-ro Klimo įspūdžiai iš Lietuvos yra neblogi ir jis tik, kad Lietuva susilauks laimingų dienų ir todėl Amerikos lietuvių pareiga padėti Lietuvos žmonėms sukurti šviesesnis gyvenimas, suteikiant jiems naudingus patarimus ir pagelbstint medžiaginiais, ypač apšvietos dirvoje.

Apie Vilnių D-ras Klimas piešia labai liudną vaizdą. Esą Vilnius virtęs tikru ubagų miestu ir tiesiog gatvė negalima praeiti dėl ubagų atakų, kurie įsikibę į skvermus nepalėdžia tol, kol jiems neduodi ke-lių groši. Abelnai imant, Vil-niūje viešpatauja didelis skurdas, nes šiandien Vilnius virtęs lenkų kariuomenės, policijos ir šnipų stovykla.

Lietuvių padėtis Vilniuje yra begalo sunki, nes ir politiniai, ir ekonominiai juos lenkai spaudžia ir persekioja kiek tik galėdami. Kiekvienas lietuvių darbuotojų žingsnis yra lenkų šnipų sekamas. Esą D-ras Al-seika jau visiškai nerviška suiręs ir negalys ramiai kalbėti

net savo privatiškam kambaryje. Kalbėdamas vis dairosi į duris ir langus ar neklauso jo kalbos lenkų šnipas. Vienok ir prie tokių aplinkybių Vilniaus lietuvių daug veikia ir užlaiko net polikliniką, kuri pilnai apsimoka iš savo įplaukų, kuomet lenkų ligoninės yra žymiai valdžios šelpiamos. Apart to, Dr. Klimas paminėjo, kad nevisti Vilniaus lietuvių yra pilnai ištikimi lietuvių reikalams. Esą tulas kunigas yra atidavęs lenkams vieną mokyklą... Abelnai, anot Dr. Klimo, Amerikos lietuvių turėtų dėti visų pastangų, kad suteiktus Vilniaus lietuviams kuodidžiausios medžiaginės paramos, nes jie dirba labai svarbiu lietuvių tautai darbą ir yra verti kuodidžiausios užuojautos ir paramos.

Keliavimas po Europą esąs labai brangus, nes tik vienas bagažas, kurio Klimų šeima rados neperdaugiau tūrėjo, kainavęs apie 600 dol., jau nekalbant apie didelį vargą su bagažu Europos geležinkelio stotyse.

Antrytojaus D-ras Klimas atsilankė SLA Centre ir apkalbėjęs keletą klausimų, kurie ršasi su jo, kaip SLA. Daktaro Kvotėjo, urėdu, iškeliaivo į Philadelphia — į namus, kur vėl po senovei užsiims medicinos praktika.

Svečiai „Tėvynės“ redakcijoje. Rugsėjo 23 d. atsilankė „Tėvynės“ redakcijon p. F. Živatas iš Scranton, Pa., kuris atvyko New Yorkon su reikalais ir prie progos atilankė SLA. Istaigą. Gerb. Živatas pranešė, kad rugsėjo 21 d. sugrįžo iš Lietuvos žymi SLA ir Scranton lietuvių darbuotoja ponio Gilbaitienės, kuri labai giria Lietuvą ir pilnai patenkinta atsilankymu Lietuvoje.

Rugsėjo 26 d. atsilankė Redakcijon p. J. Vaičius, kuris pranešė, kad jo vadovaujamam Dramos Teatrui pulkiai sekasi pradėjus šio sezono gastroles. P-as Vaičius tikisi, kad Dramos Teatras šiame sezone pilnai įsigyvens Amerikos lietuvių gyvenime.

Sugrįžo Amerikon Jonas Butėnas. Rugsėjo 26 d. laivu „Paris“, sugrįžo iš Italijos Amerikos lietuvių mylimas dainininkas-baritonas Jonas Butėnas, kuris iki šiol mokinosi dainavimą Italijoje. Kiek teko patirti, tai gerb. Butėnas sugrįžo Amerikon tik trumpam laikui — apie pusmečiui, kad pakoncertavus Amerikos lietuvių kolonijose ir parodžius amerikiečiams kiek jis yra nužengęs dainavime ir ko yra išmokęs besimokindamas toje dainų šalyje — Italijoje. Taipgi tikisi tuo būdu užsidirbti pinigų, kad galėtų vėl grįžti Italijon ir tęsti savo pradedamąją mokslo. Nėra abejonės, kad Amerikos lietuvių tinkamai parems savo mylimą dainininką, skaitlingai atsilankydami į jo koncertus.

J. Vaičiaus Dramos Teatro Atsisveikinimo Spektaklis. Spalių 5 d., naujai atrestauruotą Šv. Pan. Apreiškimo parapijinę svetainę, kampas North 5-th ir Havemayer gatvių, Broklyne, įvyks paskutinis šiais metais spektaklis, nes Teatras išvažiuoja žiemos sezonui Čikagon ir 5 d. lapkričio jau vaidins pirmą spektaklį Chicagoje.

Teatras, norėdamas palikti brooklyniečiams gražų įspūdį, pasirinko savo paskutiniam spektakliui vieną iš gražiausių veikalų — R. Gaigalo „Laisvės Kovotojai“, 4 veiksmų dramą, kurioje labai gražiai atvaizduojama Lietuvos valstybės ir kariuomenės kurimosi laikus. Nėkurios scenos pasižymi tokiu gy-

vumu, taip sujūdina žmogaus sielą, kad rodos taip ir norėtų persikelti į Lietuvą ir tenai, tarpe savųjų, padėti jiems kovoti už gerovę ir laisvę Lietuvos.

Tai pirmas veikalas, kuris apibūdina taip svarbiu mūsų tautos gyvavimo momentą, prisikėlimo iš letargiško miego mūsų Tėvynės Lietuvos. Todel kiekvienas, kurio krutinėje dega nors viena kibirkstėlė Tėvynės meilės, šį veikalą privalo pamatyti ir persikelti svajonėmis į naują, ypatingą mūsų Tautos pasaulį. Seni, jauni, didi, maži nepraleiskite šios progos! Ateikite patys ir kvieskite savo draugus ir pažįstamus.

Pastatyme šio veikalo dalyvauja: pats Direktorius P. Vaičius, Teatro premjer p-lė Tendziulytė, p-lės Jakavičaitė ir Dailėdytė, pp. Kemešis, Valentis, Morkus ir kiti. Iš viso apie 20 asmenų. Beto lietuvių ir lenkų kareiviai.

Rengėjų Draugas.

Paieškojimai

Giminės Lietuvoje prašo žinių arba dabartinį adresą Juozo Kavanskio, kuris New York'e arba Chicagoje apsigyvenęs.

Ieškome žinių apie Adolfą Dick, kuris gimė Mariampolės apskrityje. Per pereitų dešimt metų gyvenęs New York'e.

Prašome žinių apie Antaną Vaičių, kuris kadaise gyveno Juan et Carriza, Carrinetes No. 122, Cardoba, Argentinoj.

Ieškome Vladą Aleksandrą Kostickilį iš Fraščių kaimo, Krakinados valsčiaus, Panevėžio apskrįčio.

Kas turi žinių apie viršminėtų asmenis prašome atsiųskauti į Lietuvių Biurą, Foreign Language Information Service, 119 West 41-st Street, New York City.

CUNARD

Lietuviai, važiuojanti Lietuvoje svečiuosna neilgesniam laikui kaip metams, galės grįžti Amerikon neatsižvelgiant į kvotą.

LIETUVIA

trumpiausiu laiku, kas Seregą, trejais ekspreso laivais

BERENGARIA AQUITANIA MAURETANIA

(per Cherbourgą ar Southamptoną)

IS LIETUVOS I AMERIKA

Jei marote parsitraukti gimines iš Lietuvos, vietas užsakykit dabar. Musų ofisas Lietuvoje suteiks jiems pagalbą ir duos patarimą. Visi trečios klasos keleiviai turi atskirus kambarius. Kuogeriausias svarumas ir maistas. Smulkmenų klauskit vietinio agento arba

CUNARD LINE,
25 Broadway, New York

Vienas iš saugiausių ir geriausių Bankų Pittsburgh, Pa. tai yra ALL NATIONS DEPOSIT BANK. Priima pinigų ant padėdumo ir moka 4 nuosintį. Taipgi siūnia pinigus į visą pasaulį greitai ir saugiai.

Minėto Banko užrubežinis skyrius P. V. Obicunas and Co. Parduoda laivakortes ant visokių linijų į Lietuvą ir iš Lietuvos ant greičiausių laivų.

Kreipkitės pas mumi su laiškais šiuo adresu:

ALL NATIONS DEPOSIT BANK,
12-th and Carson Street, Pittsburgh, Pa.

Kolonijališkosios Dienos

Dienos Washingtono ir Lafayette: Kosciuskos ir Karaliaus Jurgio, buvo pilnai įrengtos papročių puikios patalpos ir gražiai apšviesti vyrams papūsti savo galvas su gražiais perukais. Jei šitas papročių galitų ligi šiol, tai šiandien daugelis žmonių galitų pasidėti po peruku plešiančiomis apdegtais savo galvas. Tačiau vietoje to, jie šiandien naudoja

Ruffles

Pleškančią mirinąją priekę, kuri, jei ištepai juom galvą kasdien per savaitę ar dešimt dienų ir vilniai tik reikalingas šiltesnį veidą, greitai apvalės ir plaukai tuojais atgaus savo natūralų, normalų grožumą.

Ruffles galima gauti visose apšviestoje po 60c. butelį, arba už 75c. pristatymo patalpa tiesiai iš distribucijos.

F. AD. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

DIDELIS BALIUS

SLA. 231 kuopa rengia didelį balių Subatoj, 18 d. spalio, 1924 metų, Easton Baking Co. sve-tainėj, 34 N. 7-th, Easton, Pa. Pradžią 7 val. vakare.

Visi vietos ir apylinkės lietuvių ir lietuvių kviečiami skaitlingai atsilankyti ir linksmai laiką praleisti. Visas pelnas eis kuopos palaikymui.

Kviečia Komitetas.

SUZINOK SAVO ATEITĮ!
SKAITYK
„BURTININKĄ“

„BURTININKAS“ yra laisvos minties 20 puslapių paveiksluotas mėnesinis laikraštis.

„BURTININK“ telpa: Burtai, monai; Juokai; Planetos; Burtininkų rateliai; Burimai oro; Burimai laimės; Raganos Ekzortas ir daugiau.

„BURTININKO“ kaina metams \$1.00. Nepraleisk mokslo šaltinį ir dėk dolei laiškas ir adresuok: „BURTININKAS“, 710 W. 33-rd St., Chicago, Ill. Dept. 6.

GREITA KELIONĖ I LATVIJĄ
WHITE STAR
GREITIAUSIA KELIONĖ I LIETUVĄ.

N. Y., Cherbourg, Southampton: Išplaukimai kas Subata. Milžiniški laivai Majestic, Olympic, Home-ric. Greitas susisiekinimas su Baltijos uostais.

AMERICAN LINE
WHITE STAR LINE

N. Y., Plymouth, Southampton Cherbourg ir Hamburgą: Reguliariški išplaukimai. Puikus, dideli, greiti laivai. Greitas susiekinimas su Baltijos uostais.

RED STAR LINE

N. Y., Plymouth, Cherbourg ir Antwerpą: Dažni išplaukimai. Naujas laivas Belgienai, taipgi Lapland ir Zealand.

Uzdaryti, privatiški kambariai. Geras maistas ir visoki smagumai. Kreipkitės prie vietinio agento arba

PASSENGER DEPARTMENT,
No. 1 Broadway, New York, N. Y.

1924

„Kanklės“ eina toliau. Šį „Kanklių“ laida bus kaip „Trejų Metų Kanklės“, leidžiamos už 1922—3—4 metus.

Trejų Metų Kanklės bus atspausdintos Lietuvoje, šių metų pabaigoje.

Trejų Metų Kanklių knygos dabartinė numerata tik du doleriai. Pinigus siųst Money Orderiais.

Antrašas:

Mikas Petrauskas,
Laisvės Alėja 60,
Kaunas, Lithuania.

Skaityk Gyvenimą Visą Gyvenimą!
G Y V E N I M A S

MĖNESINIS GRŪNOJO MOKSLO ŽURNALAS
Leidžiamas MOKSLO DRAUGU
Redaktorius Dr. A. KARALIUS

Gyvenimas kiekvienam svarbus, malonus, reikalingas ir naudingas.

Gyvenime surasite paskutines mokslo naujienas.

Gyvenime mokslas yra išdėstomas taip aiškiai, kad kiekvienas lengvai gali suprasti kadir keblus dalykus.

Gyvenimas netarnauja jokiom partijom ar sektoms, bet tik vienam grynajam mokslui, kurs siekia pažinti tikrą tiesą ir tikrąybę.

Nepraleiskit nei vieno gyvenimo numerio. — Išrašykite Gyvenimą visiems metams. — Tapkite Mokslo Draugais. — Gyvenimo vieno numerio kaina 20c. — vienų metų prenumerata \$2.00.

Siųskite užsakymus ir laiškus šiuo adresu:
G Y V E N I M A S,
3303 So. Morgan St., Chicago, ILL.

Naujas Savaitinis Amerikos Lietuvių Laikraštis
“V A R P A S”
EINA KAS SEŠTADIENIS

Kaina Metams Suv. Valstijose \$2.00
Pusei metų 1.00
Užsieny ir Lietuvoj metams 3.00
Pusei metų 1.50

Jeigu norit pasiskaityti tikrų ir teisingų žinių, skaitykit „VARPĄ“, kuris, nieko nežkabindamas, paduoda ir nušviečia tik įvykius. Indė į konvertą dvidolerinę (\$2.00) ir pasiųsk „Varpo“ Administracijai, o gausi jį.

„V A R P A S“,
3251 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Telegrafinės Pinių Perlaidos
50 Centu

NAUJENOS įvedė šią stebėtiną pinigų siuntimo sistemą, kad suteiktus Amerikiečiams galimybės pasiųsti pinigų savo giminėms Lietuvoje trumpiausiu laiku, už pigiausią kainą. Kitur už tokius telegramus reikia mokėti po 4 ir 6 dolerius, o NAUJENOS pasiūnia už 50 centų.

PINIGAI NUEINA LIETUVON I 3 AR 4 DIENAS.

Sulig greitumo Lietuvos pašto yra pristatomi į visas Lietuvos dalis ir išmokami greičiausiu laiku. Pinigai pilnai garantuojami ir nesant galimybių išmokėti kam reikia grąžinami siuntėjui.

Štai yra litų kursas, prie kurio taipgi priskaityta 50 centų telegramo kaštai ir 25 centai pašto išlaidos:

100 litų \$11.25	400 litų \$42.50	700 litų \$73.25
200 litų 21.50	500 litų 52.75	800 litų 83.50
300 litų 32.00	600 litų 63.00	900 litų 93.75

Money orderius reikia pirkti ant vardo:

Naujienos,
1739 S. Halsted Street, Chicago, Illinois.

20 DIENŲ GYDYMO BANDYMAS

Nuga-Tone

PINIGŲ NESIUSKITE

Tik tuoj išrašykite ir prisijaukite žemiam padoūtą kuponą! Tai visa, ką, jeigu turite daryti, kad gautum pabandymui 20 dienų gydymą pagalba Nuga-Tone—viduriu-luosvaus vaisto, kuris reguliuoja ir stimuliuoja kūno funkcijas ir priglębtai sistemai atlikti tą darbą, kuris jai paskirta pačios gamtos.

Nuga-Tone turi atitinkamoje formoje Geležies, kuri yra reikalinga sveiko ir raudono kraujo padarymui. Tai Geležis raudonina skruostus ir stiprina mąsulus. Nuga-Tone taipgi turi vaistų formoje Fosforo elementą, kuris labai svarbiu role loia mūsų kūne. Prie viso to Nuga-Tone dar turi Seis kitus naudingus dalykus. Tie pulkus vaistai yra vartojami geriausių visų pasaulio daktarų priglębtai gamtai ir sustiprinimui kūno.

Nuga-Tone yra daktaro receptas, kuris daug kartų buvo išrašomas ir bėgu trijų dešimtųjų suvirsum metų davė gerų rezultatų. Tūkstančiai vyrų ir moterų labai giria Nuga-Tone, nes tas vaistas suteikė jiems gerą sveikatą. Nuga-Tone yra tikrai geras vaistas ir turi pagelbėti jus atitiktis, priešingai jį jums nei cento nekalkuons.

Nuga-Tone stiprina kraujo cirkuliaciją ir sustiprina kūno funkcijas. Jis stimuliuoja ir reguliuoja vidurius, sustiprina pilvo veikimą gerina apetitą ir priglębtai virškinimui. Nuga-Tone pašalina vidurius uždelėjimą ir gerus, pradaliną blogą kvapą ir sukepiamą nuo liežuviu, paliosuoja nuo galvos skaudėjimo ir gražina odą, kuri lyg purvą yra apnešta nuo vidurių užkietėjimo ir kitų kvų. Nuga-Tone yra vienas patikliausių vaistų—jis priduoda jums daugiau gyvybės ir ambicijos. Vartok Nuga-Tone kelias dienas ir stebek pirmąjį—jus pasidarysite linksmesni laimingesni ir pajusite, kad verta yra gyventi.

VEIKITE ŠIANDIEN! Tuoj išrašykite ir pasiųskite kuponą, kad gautum ir išrašymui Nuga-Tone 30 dienų apmokant patis iliausias ir taja obyrę. Jų es vartosis 11 20 dienų ir jeigu jis pagelbės, tai užmokėsite jums \$1.00; jeigu nepagelbės, tai likusį paketo dalyką už sugrąžinsite jums ir nieko nemokėsite.

VERDAS:

Getvė ir No, arba R. F. D.
Miestas, Valstija

20 DIENŲ GYDYMO BANDYMO KUPONAS

NATIONAL LABORATORY, Dept. Lith. 506 1018 S. Wabash Ave., Chicago.

GERBIAMIEJI! Prisiųskite man išrašymui Nuga-Tone 30 dienų apmokant patis iliausias ir taja obyrę. Jų es vartosis 11 20 dienų ir jeigu jis pagelbės, tai užmokėsite jums \$1.00; jeigu nepagelbės, tai likusį paketo dalyką už sugrąžinsite jums ir nieko nemokėsite.

VERDAS:

Getvė ir No, arba R. F. D.
Miestas, Valstija